Cena egz. 10 gr.

# KURJER ZACHODNI »ISKRA«

ROK XXIX | Środa 2 marca 1938 r. | Nr. 60

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61079 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową wdnosi zł. 2.50

## INWESTYCJE W C. O. P.

# Ulgi dla przedsiębiorstw o charakterze pionierskim

WARSZAWA, 1.3. (Tel. wł.) We wtorek obradowała senacka komisja budżetowa nad projektem ustawy inwestycyjnej.

Referent senator Petrażycki przedstawiwszy cyfrowo projekt ustawy inwestycyjnej, przeszedł do jej analizy prawnej.

W ostatnich czasach coraz częściej słyszy się głosy, iż na horyzoncie gospodarczym nie tylko naszym ale i całego świata gromadzą się chmury. W związku z tym coraz aktualniejszym staje się

**zagadnienie rezerw kasowych. Polityka rezerw kasowych i polityka inwestycyjna, to rzeczy trudne do pogodzenia.**

Jako referent ustawy inwestycyjnej czuję się w obowiązku — mówił sen. Petrażycki — stwierdzić, że konieczność stworzenia rezerw kasowych staje się dziś koniecznością państwową. Dlatego apeluję, aby przy opracowywaniu przyszłego planu inwestycyjnego postulat ten był wzięty pod uwagę.

Co się tyczy ulg dla przedsiębiorstw, które powstają w Centralnym Okręgu Przemysłowym, to kwestia ta wywołała poważne

**zaniepokojenie w sferach gospodarczych, które obawiają się konkurencji.**

Nie wiem, jakie są zamierzenia rządu pod tym względem, ale zgodnie ze stanowiskiem sfer gospodarczych uważam, że celowym byłoby przyznawanie tych ulg tylko **przedsiębiorstwom o charakterze pionierskim.**

Referent zalecił następnie przyjęcie projektu ustawy w brzmieniu sejmowym. Po kilku zapytaniach nastąpiła dyskusja, w której zabierało głos szereg mówców; w końcu przemawiali również dla udzielenia wyjaśnień ministrowie Ulrych i Kwiatkowski.

### DROGI W COP

Min. Ulrych zaznaczył, że na inwestycje drogowe w Centralnym Okręgu Przemysłowym

**przeznaczono mniej więcej 3 miln. zł.**

Ministerstwo opracowuje poza tym plan rozbudowy sieci komunikacyjnej w Centralnym Okręgu Przemysłowym. Co się tyczy autostrad, poruszonych w dyskusji, to rząd nie ma zamiaru ich budowania. Minister nie zalicza do pojęcia autostrad dróg o twardej czyli ulepszonej nawierzchni, a więc betonowej, granitowej względnie kostkowej.

Pracuje się nad wykształceniem krajowych firm budowlanych i kładzie się na to wielki nacisk. Drogi budowane są dobrze, a potwierdzają to świadectwa także eksportów zagranicznych.

Wicepremier Kwiatkowski omówił poszczególne pozycje, które składają się na 1.080 miln. zł, przewidzianych na cele inwestycyj publicznych do 31 marca r. p. W ciągu ostatnich 2 lat, stwierdził wicepremier, odbyła się poważna ewolucja, jeśli chodzi o zagadnienie t. zw. drenażu rynku pieniężnego.

**W kapitalizacji wewnętrznej powstaje wcale nie mała suma do dyspozycji gospodarstwa prywatnego.**

Długi ustęp przemówienia wicepremier Kwiatkowski poświęcił wydatkom inwestycyjnym na ziemiach wschodnich, zaznaczając, że w poszczególnych grupach inwestycyj istnieje rzeczywiście tendencja do uprzywilejowania tych ziem, o czym świadczy procentowy ich udział w wydatkach inwestycyjnych w porównaniu z udziałem w świadczeniach podatkowych.

Po końcowym przemówieniu referenta, komisja w głosowaniu przyjęła projekt ustawy w brzmieniu uchwalonym przez Sejm. Referat na plenum Senatu powierzono senatorowi Petrażyckiemu. Następnie komisja załatwiła znowu według referatu sen. Petrażyckiego projekt ustawy o zaciągnięciu przez Państwowy Zakład Higieny pożyczki na cele inwestycyjne.

# PAKT PIĘCIU W EUROPIE Z UDZIAŁEM POLSKI

## Informacje kół politycznych w Paryżu

PARYŻ, 1.3. (Tel. wł.) W kołach politycznych żywo rozważana jest sprawa, jakim będzie stanowisko Polski wobec zarysowującej się na horyzoncie politycznym możliwości ponownych rokowań o zawarcie paktu czterech.

Wedle informacji nie ma ze strony Włoch sprzeciwu, aby projektowany pakt między Francją i Anglią a Niemcami i Włochami był zamieniony na pakt pięciu

**przez dopuszczenie do udziału w nim Polski, jako piątego mocarstwa. Podobno stanowisko Mussoliniego w tej sprawie zostało uzgodnione z Berlinem, który do tego rodzaju koncepcji doszedł w następstwie rozmów jakie w czasie swego ostatniego pobytu w Polsce odbył z min. Beckiem marsz. Goering.**

Z drugiej strony atoli nie brak głosów sceptycznych, które całej wznowionej obecnie akcji o pakt czterech czy pięciu nie wróżą długiego żywota z powodu oporu Francji — o ile wytrwa ona przy polityce opartej o Ligę Narodów i o bezpieczeństwo zbiorowe.

# Lotnictwo niemieckie zdolne jest

## przeciwstawić się każdemu wrogowi

BERLIN, 1.3 (tel. wł.). Z okazji święta lotnictwa wojskowego, ustanowionego na dzień 1 marca na pamiątkę rozbudowy niemieckiego lotnictwa wojskowego,

**kanclerz Hitler jako najwyższy dowódca sił zbrojnych Rzeszy, wręczył marszałkowi Goeringowi buławę marszałkowską.**

Na uroczystości, odbytej w ministerstwie lotnictwa z okazji święta lotniczego wygłosił naczelny dowódca niemieckich sił zbrojnych w powietrzu marszałek Goering **przemówienie, w którym omówił rozwój niemieckiego lotnictwa wojskowego.**

Oświadczył on, że mimo postanowień traktatu wersalskiego, zakazujących Niemcom utrzymywania lotnictwa wojskowego, **Trzecia Rzesza rozbudowała swoje lotnictwo i postawiła na najwyższym poziomie.**

Dzień 1 marca obchodzony będzie jako święto lotnictwa, gdyż w dniu tym Niemcy uzyskały swobodę z brojeń powietrznych, a zatem przekreśliły „hańbiące postanowienie traktatu wersalskiego".

Goering w dalszym ciągu podkreślił, że w chwili obecnej lotnictwo niemieckie jest w dalszym ciągu intensywnie rozbudowane. **Robotnicy zakładów lotniczych pracują dzień i noc na zmianę, przy czym zmuszeni są pracować w godzinach nadliczbowych.**

**„Jeżeli my, Niemcy, jako ludzie — zakończył Goering — jesteśmy zwolennikami pokoju, to jako żołnierze młodej armii jesteśmy każdej chwili gotowi dowieść, iż potrafimy przeciwstawić się każdemu wrogowi. Nasze lotnictwo jest nieprzezwyciężone".**

# Prezydent Benesz wysłucha

## życzeń Henleina

BERLIN, 1.2 (tel. wł.) Jak się dowiaduje „Volkischer Beobachter" z miarodajnego źródła prezydent Czechosłowacji Benesz wyraził przed paru dniami życzenie osobistego spotkania się z Henleinem, przewódcą stronnictwa Niemców sudeckich, aby na podstawie memorandum, zredagowanego przez to stronnictwo, omówić zasadnicze postulaty Niemców sudeckich w Czechosłowacji.

## ZGON

### WŁADYSŁAWA GRABSKIEGO

WARSZAWA, 1.3. (Tel. wł.) Dnia 1 marca o godz. 2.45 w nocy zmarł w Warszawie po dłuższej chorobie Władysław Grabski, premier Rzeczypospolitej w latach 1920, 1924 i 1925, minister skarbu w latach 1919, 1923 i 1925.

Położył wielkie zasługi dla kraju. Nazwisko jego będzie na zawsze związane ze stabilizacją waluty polskiej po zawierusze inflacyjnej we wczesnych latach powojennych.

Śp. Władysław Grabski odznaczony wielką wstęgą Orła Białego był członkiem kapituły tego orderu.

Śp. Wł. Grabski zmarł w wieku lat 65. Choroba, która wywołała zgon, był rak.

WARSZAWA, 1.3. (Tel. wł.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej wysłał do pani Katarzyny Grabskiej następującą depeszę kondolencyjną:

J. Wielmożna Pani Katarzyna Grabska — w-m.

„Głęboko wzruszony wiadomością o zgonie śp. Władysława Grabskiego, wielce zasłużonego męża stanu oraz znakomitego uczonego i pedagoga, proszę Panią o przyjęcie wyrazów mego szczerego współczucia".

Ignacy Mościcki.

Kanclerz i kapituła orderu „Orła Białego" skierowała do pani Katarzyny Grabskiej, wdowy po śp. Władysławie Grabskim następującą depeszę kondolencyjną:

„Z powodu ciężkiej żałoby, jaka spadła na panią przez śmierć jej małżonka śp. Władysława Grabskiego, długoletniego sekretarza „Orła Białego" i w poczuciu wielkiej straty jaka dotknęła nas przez zgon jednego z najwybitniejszych mężów stanu, tą drogą składamy czcigodnej Pani wyrazy najszczerszego żalu i najgłębszego współczucia, łącząc się w tej żałobie z rodziną zmarłego i społeczeństwem.

Kapituła orderu „Orła Białego"

## ZGON

### GABRIEL D'ANNUNZIO

RZYM, 1.3. (Tel. wł.) — Dziś zmarł najwybitniejszy pisarz i poeta Włoch współczesnych Gabriel D'Annunzio.

## Zebranie

### KOŁA PARLAMENTARNEGO OZN

WARSZAWA, 1.3. (Tel. wł.) Dziś przedpołudniem odbyło się pod przewodnictwem senatora gen. Dąbkowskiego plenarne posiedzenie koła parlamentarnego Obozu Zjednoczenia Narodowego. Na posiedzeniu tym sen. Dąbkowski zreferował stanowisko koła w związku z debatą budżetową na plenum Senatu. Stanowisko to zostało jednomyślnie zaakceptowane przez koło.

## Kto wygrał

### 40 TYSIĘCY DOLARÓW?

WARSZAWA, 1.3. (Tel. wł.) W ciągnieniu 3 proc. pożyczki dolarowej, główna wygrana 40,000 dolarów padła na nr 449971.

## Sensacyjne warunki Niemiec

# Rzesza żąda kontroli granicy

## francusko-hiszpańskiej

LONDYN, 1.3 (tel. wł.). Dzienniki londyńskie donoszą o poważnych trudnościach, jakie wynikły znów w łonie podkomitetu nieinterwencji w Hiszpanii i z racji których odkładane jest zwołanie posiedzenia tego podkomitetu.

Po przyjęciu przez Włochy i Niemcy formuły brytyjskiej w sprawie wycofania obcych ochotników z Hiszpanii, wydawało się na pierwszy rzut oka, że trudności zostały przezwyciężone i że komisje mieszane niedługo wyjadą na teren walk. Tymczasem, jak ujawniła obecnie prasa angielska, przyjęcie przez Włochy i Niemcy formuły brytyjskiej **związane zostało z pewnymi warunkami, wysuniętymi przez Niemcy,** a mianowicie, aby bezzwłocznie w chwili wyjazdu komisyj zostały wprowadzone w życie przewidziane w planie brytyjskim **obostrzone zarządzenia nowej międzynarodowej kontroli lądowej na granicy francusko-hiszpańskiej.** Temu opiera się bardzo kategorycznie Francja, wskazując na to, że plan brytyjski przewiduje równoległe zaprowadzenie kontroli lądowej i morskiej. Dopóki nie będzie wprowadzona w życie kontrola morska, Francja nie może się zgodzić na zaprowadzenie kontroli lądowej i to w dodatku częściowej, **bo Niemcy i Włochy specjalnie obrały za cel swego wystąpienia granicę francusko - hiszpańską, pomijając granicę portugalsko-hiszpańską.**

Rozbieżność między punktami widzenia Niemiec i Włoch z jednej strony, a z drugiej strony Francji i popierających ją W. Brytanii i Sowietów jest tak zdecydowana, że **osiągnięcie porozumienia w łonie podkomitetu nieinterwencji wydaje się być celem bardzo odległym.**

## Katastrofalne zerwanie

### TAMY WODNEJ

BERLIN, 2.2 (Tel. wł.) W poniedziałek po południu wydarzyła się w Wirtembergii w Niemczech w pobliżu miasta Reutlingen katastrofa wodna, która wyrządziła olbrzymie szkody.

Mianowicie w niewyjaśniony dotychczas sposób uległa zerwaniu tama wodna, należąca do miejscowej elektrowni. Tama długości 25 mtr została zniszczona na przestrzeni 15 metrów i olbrzymie masy wody sztucznego jeziora (340.000 m sześc.) wypłynęły na okolice, zalewając pola, lasy i drogi.

## Po zbrodni w Luboniu

# Ojciec ś. p. księdza Streicha zmarł również w kościele

## Matka straciła przytomność na wieść o zbrodni

BYDGOSZCZ, 1.3 (tel. wł.). Ponura zbrodnia w Luboniu pod Poznaniem, której ofiarą padł ks. proboszcz Streich, wywołało w Bydgoszczy wstrząsające wrażenie. Ks. Streich urodził się bowiem w Bydgoszczy, tu się wychowywał, w 1925 r. w kościele Serca Jezusowego odprawił pierwszą mszę św.

W Bydgoszczy przy ul. Hetmańskiej 10 zamieszkuje matka zamordowanego — p. Władysława Streichowa.

**Tragedia jej syna przypomina tragiczną śmierć jej męża, a ojca ks. proboszcza. Zmarł on również w kościele. Kondukt żałobny ojca prowadził ś. p. ks. Streich.**

Matka dowiedziała się o śmierci syna w niedzielę w południe. Z żałobną tą wiadomością, otrzymaną telefonicznie z Poznania, udał się do p. Streichowej dziekan bydgoski, ks. kan. Stępczyński. Początkowo nie chciała ona wierzyć, a gdy uświadomiła sobie ogrom nieszczęścia załamała się i straciła przytomność.

W przeddzień morderstwa ks. prob. Streich był z wizytą u matki. Mówił do niej,

**gdy odjeżdżał, że przeczuwa coś złego i wolałby w ogóle nie jechać do Lubonia.**

Na pogrzeb ks. prob. Streicha wyjeżdża z Bydgoszczy kilkadziesiąt delegacji rozmaitych stowarzyszeń.

Morderca przesłuchany przez sędziego śledczego i prokuratora w Poznaniu przyznał się z całym cynizmem do zbrodni. Zeznał on, że z zamiarem zamordowania księdza nosił się już od dłuższego czasu i

**że miał zamiar zamordować nie tylko proboszcza, ale i wikarego, ks. Koperskiego.**

Stwierdził, że jest zupełnie normalny i zdaje sobie sprawę z tego co zrobił i dlatego dokonał morderstwa. Na podstawie wyników dotychczasowego śledztwa wydaje się pewne, że zbrodnia Nowaka była czynem indywidualnym.

Jak opowiadają mieszkańcy Lubonia, w sobotę w jednym z domów w Lasku, miejscowości, leżącej w pobliżu Lubonia, odbyło się zebranie komunistów. Przewodniczył Wawrzyniec Nowak, notowany w kartotekach urzędu śledczego w Poznaniu jako notoryczny przestępca polityczny, prowadzący na terenie woj. Poznańskiego robotę wywrotową.

Postanowiono zamordować ks. Streicha z Lubnia. Miano również zgładzić ks. Zarembę ze wsi Wiry. Zebranie było bardzo burzliwe i nikt nie chciał podjąć się potwornej misji. Odbyło się losowanie. Los padł na Nowaka, który dokonał w niedzielę potwornego czynu. Z kolei Nowak miał zamordować ks. Zarembę. Na zebraniu była również mowa o zgładzeniu ks. wikarego Koperskiego.

Wczoraj w Lasku i Luboniu aresztowano około 310 osób. Aresztowanych odwieziono do więzienia w Poznaniu. Wśród aresztowanych jest kilku 19-letnich młodzieńców. Między innymi aresztowano znanych działaczy komunistycznych: Duszczalka, Sternela i Millera.

Wśród młodzieży, uczęszczającej do miejscowych szkół powszechnych, panuje wielkie bezbożnictwo. Są to głównie dzieci bezrobotnych. Nauczycielki skarżą się, że nie mogą dać sobie rady z tym elementem. W każdej klasie jest około 20 proc. dzieci, które stwierdzają kategorycznie, że nie chcą się uczyć religii, gdyż rodzice im tego zabraniają.



# Wielka pożyczka międzynarodowa

## dla żydów w Polsce

WARSZAWA, 1.3. „Kurjer Warszawski" przynosi wiadomość z Londynu, że odbyła się konferencja organizacji żydów angielskich, na której dyskutowano sprawę niesienia pomocy żydom w krajach środkowej i wschodniej Europy, a m. in. także i w Polsce.

Na konferencji ustalono, że liczba żydów w Polsce potrzebujących pomocy materjalnej wynosi **około jednego miliona głów.**

Na zaproszenie konferencji wygłosił przemówienie znany poseł Lansbury, w którym przedstawił swe wrażenia z niedawnej podróży do Polski. Poseł Landsbury wysunął konkretne propozycje uzyskania większej pożyczki międzynarodowej przeznaczonej na finansowanie warsztatów pracy dla żydów w Polsce.

**Pożyczka ta byłaby zaciągnięta pod egidą Ligi Narodów, która administrowałaby funduszami uzyskanymi z pożyczki.**

# Olbrzymie rozmiary afery szpiegowskiej

## wykrytej w Stanach Zjednoczonych

NOWY JORK, 1.3. (Tel. wł.) Wykryta przed kilku dniami afera szpiegowska w Stanach Zjednoczonych urasta do wielkich rozmiarów. Po pierwszych aresztowaniach w N. Jorku nastąpiły dalsze.

**W różnych miastach amerykańskich władze policyjne przesłuchują dziesiątki osób i prowadzą gorączkowe śledztwo.**

W Nowym Jorku dziesiątki detektywów przeszukują wszystkie dzielnice miasta. Dochodzenie objęło szereg miast, położonych na wschodnich wybrzeżach Ameryki.

Szajka szpiegowska, którą właśnie usiłuje zlikwidować policja, wprowadziła duże zamieszanie w plany wojenne armii amerykańskiej. Wczoraj odbyła się konferencja wyższych dowódców, na której, jak słychać,

**postanowiono w porozumieniu ze sztabem generalnym zmienić plany obrony portów Nowy Jork, Baltimore, Boston i Charleston oraz kanału Panamskiego.**

Rozważano też ewentualność zmiany tajnych planów mobilizacyjnych, istnieje bowiem podejrzenie, że przynajmniej częściowo są one znane szpiegom.

Ponadto wydano szereg zarządzeń dla wzmocnienia ochrony portów wojennych oraz lotnisk, szczególnie tych, na których przeprowadzane są próby z nowymi typami samolotów.

## Rabin usunął krzyż

### Z SALI SZKOLNEJ

„Warsz. Dziennik Narodowy" przynosi następującą wiadomość z Wielunia:

„W osadzie Bolesławice w pow. wieluńskim w czasie lekcji religii żydowskiej w szkole powszechnej wykładowca rabin Bełnoc, zdjął krzyż i usunął go za tablicę, powtarzając tę czynność kilkakrotnie.

Przypadkowo odkrył to jeden z uczniów-chrześcijan. Gdy wieść rozeszła się po osadzie, wzburzona ludność usiłowała zlinczować rabina, czemu zapobiegła policja.

Przeciwko Bełnocowi prowadzi policja dochodzenie".

## Mianowanie komisji brytyjskiej

### DLA PODZIAŁU PALESTYNY

LONDYN, 1.3. (Tel. wł.) Minister kolonii Ormsby Gore ogłosił w Izbie Gmin skład osobowy komisji rządowej, która wyjedzie do Palestyny dla szczegółowego przestudiowania technicznej strony propozycji podziału kraju, wysuniętych w swoim czasie w raporcie komisji królewskiej. Kompetencje tej komisji wykraczają poza zakres zadań ściśle technicznych. Do zadań ich należy również zaproponowanie zmian, jakie w stosunku do zaleceń komisji królewskiej obecna komisja techniczna uważać będzie za celowe. Komisja składać się będzie z czterech członków, dotychczas jednak mianowano ich tylko trzech. Są to sir John Woodhead jako przewodniczący oraz sir Alison Russell i p. Waterfield — jako członkowie. Nominacja czwartego członka nastąpi nieco później. Wyjazd komisji do Palestyny nastąpi prawdopodobnie w pierwszych dniach kwietnia.



W. MOSLEY
przywódca faszystów angielskich.

H. RABL 44)

# POŻAR W LONDYNIE

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

— A ja jestem szczęśliwa, że cię widzę, Karolu — szepnęła czule. — Od czasu jak oprzytomniałam, myślałam często, czy tobie się nie stało co złego. — Po chwili zapytała: — Karolu, powiedz mi prawdę, co jest z ojcem?

— Nic, moje dziecko, jest zdrów, cały i czuje się doskonale. Nie wie z pewnością, że ciebie już niezna odwiedzał, bo dawnoby tu był. Ja też nie wiedziałem, wpadłem do szpitala zupełnie przypadkowo.

Uśmiechnęła się blado.

— Tak, przypadek... o wszystkim stanowi tylko ślepy przypadek.

Nagły skurcz, wykrzywił jej twarzyczkę. Konwulsyjnym ruchem podniosła z trudnością nieuszkodzoną rękę i przycisnęła ją do piersi.

— Boli? — zapytał z bojaźliwą troską.

Zdobyła się na bohaterski uśmiech, chociaż czuła, że cała górna połowa ciała była jedną wielką otwartą raną. Wiedziała zresztą, jak to wygląda: zdążyła rzucić okiem przy zmianie opatrunku, mimo że siostra ujęła ją mocno za skronie i odwróciła głowę na bok. Niegdyś piękne ciało przedstawiało teraz wstrętny obraz — bezkształtna gruda czerwonego mięsa ze szmatami spalonej skóry.

— Nie — skłamała — nie boli... Prawie nie boli, przynajmniej od czasu, jak tu jesteś.

Uczuła dłoń Villarda na swym czole. Przemogła atak bólu i uśmiechnęła się z wdzięcznością.

— Karolu... a moje gołębie?... Czy naprawdę wszystkie zginęły?.. Ani jeden się nie uratował i Merkuriusz też nie?...

Spojrzała na Villarda i zanim zdążył odpowiedzieć, uświadomiła sobie, że nie ści i nie mediacy w zoraczce.

W rzeczywistości próbowała uratować gołębie. Gdy wybuchł pożar, pobiegła do miejsca, w którym przebywały stale od początku do końca przedstawienia, złapała dwie ciężkie klatki, lecz ogień odciął jej powrotną drogę. Szukając wyjścia, miotała się rozpaczliwie po niewielkiej, jeszcze nie objętej płomieniami przestrzeni, która malała z przerażającą szybkością. Potem straciła przytomność i już nie pamiętała, kto i jak wyciągnął ją z ognia.

Zginął cały tuzin mlecznobiałych ptaków, które sama wychowała, wspólnie z ojcem nauczyła różnych sztuczek; budzących podziw, które kochała jak bliskie, mądre istoty, bo rozumiały niemal każde jej słowo, każdy gest. Gdy wypuszczała gołębie z klatki, obsiadały ją ze wszystkich stron, cisnęły się do głowy i z pieszczotliwym gruchaniem opowiadały na ucho o swoich sprawach, a ona i tylko ona je rozumiała.

— Więc Merkuriusz też?... — westchnęła cicho i dwie duże łzy stoczyły się po jej policzkach.

Numer duetu Amri zeszedł na zawsze z programu — zginęły wszystkie gołębie, zginął Merkuriusz, a takiego ptaka już nigdy nie będzie miała..

Villard nie mógł znaleźć ani jednego słowa na pocieszenie. Znał dobrze Merkuriusza i jeśli nie spostrzegał nadprzyrodzonych zdolności, jakie widziała w nim dziewczyna, to musiał jednak przyznać, że ptak zdradzał wyjątkową pojętność i wzruszające wprost przywiązanie do swej pani.

Tak, szkoda Merkuriusza... — pomyślał. — Ach, co tam jakiś Merkuriusz! Jej szkoda przede wszystkim...

Nie wiadomo dlaczego wydało mu się nagle, że Ela musi koniecznie umrzeć. Uczuł, jak twardy kłębek podsunął mu się pod gardło i zatamował oddech. — Przełknął parę razy z trudnością i wykrztusił.

— Gdybym wiedział wcześniej... że do ciebie już można przyjść... to przyniósłbym swoje skrzypce... Tylko wątpię, czy pozwoliliby tu zagrać..

— Tak, szkoda... ale przyniesiesz następnym razem. Tu nie ma ciężko chorych, sądzę, że nic nie będą mieli przeciw temu.

— Następnym razem — powtórzył Villard i uczuł, że zimno przeleciało mu po plecach.

(C. d. n.)

## Dwie zbrodnie

# Morderstwo w kościele i trup w sali szkolnej

Zbrodnia w kościele w Luboniu i krwawa masakra w szkole łódzkiej — wywołały szerokie echo w kraju. Inne zgoła eecho niż wywołują pospolite zbrodnie, nawet najbardziej sensacyjne. Zgroza i przerażenie społeczeństwa towarzyszą obu tym zbrodniom. Pierwsza z nich dokonana przez komunistę, który przed 3 laty wrócił dopiero z Sowietów i uznał kościół za najwłaściwsze miejsce dla popełnienia manifestacyjnego morderstwa w nikczemny skrytobójczy sposób dokonanego — druga popełniona została w szkole na oczach wielu dzieci zgromadzonych na zabawie.

IKC we wczorajszym wstępnym artykule pisze:

Sprawa zbrodni w Luboniu, straszliwa w swoim wyrazie, nie mająca dotychczas przykładu w Polsce, jest jednak innego gatunku, niż zbrodnia w Łodzi. Tu działał pojedyńczy człowiek, kierowany zbrodniczymi instynktami i zatrutą agitacją. W Łodzi sprawa ma zupełnie inny charakter.

Komitet rodzicielski, grono nauczycielskie, dyrekcja zakładu

**urządzają zabawę w budynku szkolnym,**

przeznaczonym w każdym razie do innych celów aniżeli do urządzania tańcówek karnawałowych i masowego zapijania się alkoholem.

Szkoła jest świątynią nauki, szkoła ma kształtować charaktery ludzkie, ma pielęgnować w duszach młodzieży najszlachetniejsze pierwiastki i ma

**chronić te dusze przed wszystkim, co je wypacza i łamie.**

Tymczasem ze szkoły w Łodzi zrobiono zwyczajną „tancbudę" podejrzanego gatunku, do której dopuszczono ludzi,

**załatwiających swe porachunki osobiste pałką i nożem w knajpach podmiejskich**

tonących oparami alkoholu i rozpustą.

Tylko w takiej atmosferze i tylko wśród ludzi tego gatunku mógł się zrodzić potworny czyn, który do głębi musi przejąć każdego, patrzącego z trwogą w przyszłość narodu i państwa.

Bez wątpienia winę wypadków w Łodzi ponoszą w pierwszej linii aranżerowie tragicznej zabawy, którzy nie potrafili uszanować gmachu szkolnego, którzy na tę zabawę dopuścili nawet nieletnią młodzież. Odpowiedzialność za przelaną krew w budynku szkolnym ponosi zbiorowo komitet rodzicielski, jak również dyrekcja zakładu. Ponoszą ją także władze szkolne nadzorcze, mimo iż jak wynika z komunikatów, nie były poinformowane o zabawie i nie udzieliły na nią swej zgody.

Jest jeszcze dalsza strona tej tragicznej sprawy. Dotyczy ona przede wszystkim

**organizacji naszego szkolnictwa i t. zw. „nowoczesnych" metod wychowania.**

„Express Poranny" omawiając krwawą rozprawę w szkole łódzkiej takie snuje uwagi:

Pobojowisko na zabawie koła rodzicielskiego szkoły powszechnej na nowo przypomina w sposób jaskrawy zagadnienie wychowania rodziców, na co niedawno zwracaliśmy uwagę na tym miejscu.

Czy nie należało by tego wychowywania rozpocząć właśnie od kół rodzicielskich? Koła te obecnie mają charakter zbyt jednostronny. Współdziałanie ich ze szkołą wyraża się niemal wyłącznie

**w zdobywaniu środków na pomoce szkolne, na wpisy dla niezamożnych (w szkole średniej) drogą urządzania zabaw i „imprez".**

Przykład łódzki, gdzie „współdziałanie" ze szkołą wyraziło się w zdemolowaniu jej ławek i urządzeń, poucza jaskrawo, że kontakt pomiędzy rodzicami a sferami pedagogicznymi

**nie jest dostateczny, a w każdym razie jest zbyt jednostronny.**

Dla społeczeństwa groźne jest zarówno zdziczenie młodzieży, jak i rodziców.

„Kurjer Poznański" w artykule p. t. „Komunista zamordował kapłana w kościele" stwierdza:

Okoliczności, w jakich zbrodnia została spełniona, wykazują niewątpliwie wybitnie demonstracyjny jej charakter. Nie znany jest wypadek zabójstwa, dokonanego na kapłanie w takich okolicznościach; w okolicznościach tak potwornych w swej manifestacji, a zarazem tak podstępnych, gdy w kościele zgromadzone były dzieci i brak dorosłych ułatwiał mordercy „skuteczne" dokonanie zbrodni, choć nie udała mu się próba ucieczki.

Zabójca, 47-letni pomocnik murarski Wawrzyniec Nowak, w czasie wojny światowej dostał się do niewoli rosyjskiej i z Rosji Sowieckiej wrócił dopiero przed trzema laty.

Nowak był bardzo czynnym agitatorem komunistycznym, przez dwa ostatnie lata mieszkał on w Luboniu u działacza komunistycznego Sobczaka, który został teraz aresztowany. Zbrodniarz planował również zabicie wikarego ks. dra Koperskiego.

Odczekać trzeba wyniku śledztwa, które wykaże, czy i w jakim stopniu zbrodnia w świątyni Lubonia była dziełem zbiorowym, ostatecznie wykonanym ręką jednostki.

**To jednak dziś już stwierdzić można, że nie przypadkowo kule rewolwerowe Wawrzyńca Nowaka wymierzone zostały właśnie w kapłana, znanego ze swej działalności społecznej na placówce tak niezwykle trudnej, jaką jest Luboń.**

Kule miały ugodzić w podstawy Kościoła, a zarazem w fundamenty ładu i porządku społecznego opartego o zasady katolickie.

Ta zbrodnia nie osiągnie zamierzonych celów. W jaknajszerszych rzeszach katolicko-polskich wywołała ona najgłębszą odrazę...

Jej niemal czerwono - hiszpański, specyficzny charakter obudzić musi czujność społeczeństwa i zwrócić uwagę na niepokojące formy anarchii.

# Nagroda im. gen. Orlicz-Dreszera

## ustanowiona przez Radę Główną LMK.

W Warszawie odbyło się posiedzenie rady głównej LMK.

Sprawozdanie z działalności Ligi złożył prezes zarządu głównego gen. Stanisław Kwaśniewski, sprawozdanie finansowe skarbnik dyr. T. Darlewski. Dochody organizacji łącznie z funduszami specjalnymi: obrony morza i akcji kolonialnej, w r. 1937 **wyniosły 3.665.000 złotych.** Z tego 38 proc. przeznaczono na akcję obrony morskiej, 14 proc. na wychowanie młodzieży. Członków w roku 1937 **przybyło około 170.000.**

Dłuższe przemówienie w sprawie programu prac Ligi na r. 1938 wygłosił gen. St. Kwaśniewski. Podał on rzeczowej ocenie sytuację morską i kolonialną oraz poruszył konieczność realizacji przez Ligę pewnych problemów:

— W dziedzinie obrony morskiej — **przeprowadzenia jak najintensywniejszej zbiórki na ścigacze.**

— W sprawie akcji kolonialnej — **zorganizowanie przez Ligę kilku odrębnych towarzystw eksploatacyjnych.**

— Zarówno dla celów kolonialnych, jak i morskich niezmiernie wielkie znaczenie ma sprawa **wychowania młodzieży.** W tej dziedzinie Liga nie tylko przez budowę nowego statku szkolnego zajmuje się akcją szkolno-propagandową, lecz przez **wyznaczenie kilkudziesięciu stypendiów umożliwia młodzieży studia morskie i kolonialne.**

Po przyjęciu sprawozdania programowego i finansowego oraz preliminarza budżetowego na r. 1938, rada główna postanowiła ustanowić nagrodę im. gen. Orlicz-Dreszera.

Nagroda ta w wysokości 4.000 zł., — przyznawana będzie za realizację haseł LMK, a w szczególności haseł kolonialnych.

## Z DNIA

### MEKSYK WOBEC „POLAKÓW"

Tygodnik **„Jutro Pracy"** zwraca uwagę na znamienne ograniczenie imigracji w Meksyku, które zwrócone jest praktycznie przede wszystkim przeciwko żydom, mimo, że rząd meksykański jest rządem bynajmniej nie nacjonalistycznym, przeciwnie — jest zdecydowanie lewacowy.

Formalnie ograniczenie żydów zwrócone jest przeciwko obywatelom polskim.

„Sensacją jest to, że Meksyk nie chce żydów i broni się przed ich napływem.

Napływający element czeski i węgierski nie różni się wcale od elementu polskiego. Chociaż różni się dużą liczbą żydów. W dodatku żydzi z Polski zachowują się w Meksyku tak samo jak w Polsce: arogancko i cynicznie, bez skrupułów. Są za to powszechnie znienawidzeni. A że legitymują się wszędzie, przy największych cygaństwach paszportem polskim, wszędzie uchodzą za „Polaków". I w ten sposób hańbę przynoszą Polsce. Urabiają złą o Polsce opinię. Mówi się w Meksyku, że co „Polak" to złodziej, co „Polka" to prostytutka. Oczywiście mowa tu o żydach. Meksykańczycy jednak myślą, że Polska to ojczyzna żydostwa i że Polacy to żydzi.

Niestety, w całej Ameryce środkowej i południowej opinia ta się przylepiła do Polaków i niczym, jak dotąd, nie można jej odskrobać.

W każdym razie polityka Meksyku — kształtuje się obecnie pod znakiem wybitnego antysemityzmu. Chcą nie tylko nie dopuścić żydów do wjazdu, ale nawet wyrzucić tych, którzy się już zadomowili na dobre".

### INCYDENT Z B. POSŁEM PUTKIEM.

Znany działacz Stronnictwa Ludowego poseł Putek, przybył na kongres krakowski w charakterze delegata. Ale kiedy zamierzał wejść na salę, został zatrzymany i odmówiono mu prawa wejścia ze względu na niezgodność postępowania jego z dyrektywami zarządu głównego, szczególnie w okresie strajku rolnego.

Incydent ten znalazł swój epilog przy końcu obrad kongresu, gdyż poseł Putek został wykluczony ze Stronnictwa przy 12-tu głosach sprzeciwu.

## Dwie różne miary

IX Symfonia Beethovena w wykonaniu chórów mieszanych i orkiestry teatru krajowego miasta Piły, goszczących 26 ub. m. w Poznaniu została wykonana bez jakichś nieprzewidzianych przeszkód.

Przy tej okazji Niemcy otrzymali bezpłatnie 350 wiz wjazdowych.

W III Rzeszy inaczej są załatwiane podobne sprawy. Warto tu przypomnieć, że Zjazd Śpiewaczy Polaków w Niemczech odbywał się w ciasnej sali „Strzechy" polskiej w Raciborzu dlatego tylko, że mimo zezwolenia władz niemieckich na zjazd, mimo łaskawej transmisji radia niemieckiego...; żadnym sposobem nie udało się wynająć odpowiedniej sali i że przedstawienie teatru katowickiego w Mikulczycach w dniu 14 ub. m. nie doszło do skutku, ponieważ... sala została przez policję zamknięta.

Jak widać z tego inną miarę stosują czynniki niemieckie do Polaków w Niemczech, — inną polskie władze do Niemców w Polsce.

**Czyżby tylko Polskę obowiązywała deklaracja mniejszościowa z 5 listopada?**

## Teoria a rzeczywistość

# „Prawo grup narodowościowych

## a nie prawo mniejszości narodowych"

Pod powyższym tytułem — Alfred Helms w „Volk und Reich", jednym z czołowych czasopism narodowo-socjalistycznych stara się dowieść, że narodowy socjalizm uregulował sprawy mniejszości narodowych zgodnie ze swoimi podstawowymi założeniami: nie wszyscy obywatele, zorganizowani w państwie, są zarazem członkami narodu państwowego, jak i odwrotnie — do danego narodu państwowego należy doliczać tych, którzy, choć są obywatelami państw obcych, są jednak na zawsze organicznymi członkami swego narodu (rasa i krew). Narodowy socjalizm cechuje w konsekwencji — wedle autora — daleko idąca tolerancja wobec obcych grup narodowościowych, poszanowanie odrębności cudzego charakteru narodowego i cudzej kultury, cudzej rasy i krwi. Narodowy socjalizm nie objawia tendencyj asymilacyjnych, przeciwnie, uważa, że czystość i siła każdej kultury da się utrzymać tylko przez uwolnienie rasy od obcych wpływów i obcych elementów.

Sytuacja mniejszości narodowych w Niemczech nie jest wprawdzie uregulowana prawnie, słowa jednak „Führera" stanowią lepszą gwarancję, niż martwe formułki prawne.

Autor przedstawia następnie rozwój zagadnienia mniejszości w Europie w okresie przed zwycięstwem narodowego socjalizmu.

W przeciwieństwie do tego, minionego w III Rzeszy okresu, którego produktem było „prawo mniejszościowe" — socjalizm narodowy podszedł do spraw mniejszości narodowych w myśl swych wyżej przedstawionych zasad. W rezultacie ustalił on z jednej strony prawa i obowiązki grup mniejszościowych, wynikające z faktu, że członkowie tych grup są obywatelami Rzeszy Niemieckiej, **z drugiej zaś ustalił i sformułował, jakich praw i obowiązków grupy te, jako nienależące do narodu niemieckiego, nie posiadają; poza tym ustalił, prawa tych grup, wypływające z ich przynależności (rasowej) do obcej wspólnoty narodowej.**

Ustawy norymberskie odróżniają — „Staatsbürgera" od „Reichsburgera". — Tylko ten ostatni ma pełnię praw i obowiązków. Reichsbürgerem — obywatelem Rzeszy — jest „każdy obywatel niemiecki, krwi niemieckiej lub pokrewnej, który swoim zachowaniem się udowodni, że chce i potrafi wiernie służyć narodowi niemieckiemu i Rzeszy". Prowizorycznie nadano godność „Reichsburgera" wszystkim obywatelom niemieckim, z wyjątkiem żydów; do ruchu narodowo-socjalistycznego członkowie narodowości nie niemieckiej nie są jednak dopuszczani, mają wszakże w teorii prawo piastowania urzędów publicznych, państwowych i samorządowych.

Organizacje stanowe stoją otworem dla wszystkich „Reichsbürgerów", a jedynie te organizacje, które mają cele, tyczące się wyłącznie narodu niemieckiego, są dla członków grup narodowościowych nie niemieckich zamknięte.

Prawo do pracy i świadczeń społecznych przysługuje wszystkim, a władze obdzielają potrzebujących bez względu na różnice narodowościowe.

Autor przytacza cały szereg organizacyj, do których dostęp mają tylko Niemcy; organizacje te są dlatego ekskluzywne bo są wyrazem i narzędziem wyłącznie niemieckiego ducha. Nr. „Deutsche Arbeitsfront" — (Niemiecki front pracy), N. S. Lehrer - Bund (Narodowo socjalistyczny Związek Nauczycielstwa), rozmaite organizacje bojowe itp.

Prawo do używania własnego języka, utrzymywania własnych szkół i własnych związków, są wyrazem uznawania przez narodowy socjalizm odnośnych grup narodowościowych, jako organicznych części narodów.

W drugiej części swego artykułu zajmuje się autor sytuacją Polaków w Niemczech. M. in. autor stawia tezę, że **używanie takiego czy innego języka — wcale nie świadczy o przynależności narodowej, co jest niewątpliwie wyrazem prowadzonych od dłuższego czasu przygotowań do zbliżającego się powszechnego spisu ludności w Niemczech, w którym narodowość polska ma zniknąć.**

Pięknym teoriom zadaje kłam codzienna rzeczywistość. W Niemczech — odczuwają to przed innymi Polacy.

# „Popielec" w tradycji polskiej

## Zwyczaje i zabawy w dawnej Polsce

Środa Popielcowa, czyli „Popielec", bierze sw. nazwę od tego, że w tym dniu kapłan święci popiół, posypuje nim głowy wiernych, czyniąc znak krzyża, wymawia przy tym słowa: „Pamiętaj, żeś proch i w proch się obrócisz".

Ostatni dzień przed Popielcem był w dawnej Polsce szczególnie wesoło obchodzony. Było w zwyczaju m. in., że chłopcy i dziewczęta schodzili się do karczmy na t. zw. „podkoziołek". Była to właściwie zabawa taneczna. Na stole ustawiono wystrugany z drzewa koziołek, pod którym znajdował się talerz na pieniądze. Tańczące z kawalerami dziewczęta musiały kłaść na talerz pieniądze, czyli dawać „pod - koziołek".

W Środę Popielcową był dawniejszy zwyczaj, iż wyprawiano mięsopustne maszkary. Sądzono „mięsopust" w postaci bałwana w kajdanach, którego wśród powszechnej wesołości ścinano, po zabawie zaś nie gardzono dobrym trunkiem.

Podobna uroczystość znana była dawniej w Kieleckim jako „topienie bałwana". Jednego z parobków, owiniętego w grochowiny, prowadził drugi na powrozie. Takiego żywego bałwana wśród krzyków i ogólnej wesołości prowadzono do rzeki lub stawu, nad którym parobek ubrany za bałwana bywał okładany batami z grochowin. W końcu zdzierano z niego szaty z grochowin i wrzucano do wody, po tym bawiono się w karczmie.

Znanym był także zwyczaj, częściowo do dziś zachowany, że w Popielec młodym ludziom obojga płci, którzy nie zawarli jeszcze związku małżeńskiego, przypinano z tyłu t. zw. „klocki". Były to kawałki drzewa, kacze lub indycze łapy, wycinanki z papieru lub skorupy.

W Łęczyckim znów w środę o świcie, przed chatą dziewcząt, które nie wyszły jeszcze za mąż, chłopcy „wybijali żur", to znaczy, rozbijali kamieniami garnek pełny barszczu z mąki.

W innych stronach Polski jest zwyczaj, że gospodynie i gospodarze skaczą przez pień drzewa, aby im len i owies rósł wysoko.

Na ogół jednak w dawnej Polsce obchodzono bardzo surowo Popielec, pilnie przestrzegając wszystkie, z tym dniem związane, tradycje kościelne.



# „Dni społeczne" w Dąbrowie

## Program wykładów

Staraniem zarządu PAK i Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich w Dąbrowie Górniczej w dniach 7, 8, 9 i 10 bm. odbędą się w Dąbrowie Górniczej w salach kina „Ars" przy ul. Kościuszki 18 i ul. Sobieskiego 6 „Dni Społeczne".

Program wykładów jest następujący:

poniedziałek dnia 7 bm. w kinie „Ars" ul. Kościuszki 18 o godz. 19.30: zagajenie — prezes Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich p. Fr. Holewiński; godz. 19.45 „Ku nowemu ustrojowi społecznemu" — mgr Stanisław Wejchert (Katowice); godz. 20.30 „O komunizmie" — dr Adam Bilik (Sosnowiec);

wtorek dnia 8 bm. w kinie „Ars" ul. Kościuszki 18 o godz. 19.30 „Uwłaszczenie proletariatu" — dr Koneczny (Katowice); godz. 20.30 „Robotnik w czerwonym raju robotniczym" — prof dr Andrzej Niesiołowski (Poznań); godz. 20.30 „Nowy człowiek jako czynnik odrodzenia społecznego" — prof. Marian Sławiński (Katowice);

czwartek dnia 10 bm. w kinie „Ars" ul. Sobieskiego 6 o godz. 19.30 „Praca i płaca w chrześcijańskiej nauce społecznej" — mgr Bednarz (Katowice); godz. 20.30 „Inteligencja a robotnik" — sędzia dr Lipka (Katowice)

Po każdym referacie 15-minutowa dyskusja i pytania.

Do głosu należy się uprzednio zapisać.

Wstęp na „Dni Społeczne" od 20 do 50 gr.

„Dni Społeczne" organizowane są za zezwoleniem odnośnych władz państwowych.

Do jak najliczniejszego udziału we wspomnianych „Dniach Społecznych" najusilniej zaprasza wszystkich Komitet PAK i Stow. Rob. Chrześc.

MODY

## Co przynosi wiosna?

W jaskrawych blaskach wiosennego słońca nie do pomyślenia są kolory ciemne i ponure, podczas gdy wszystkie jasne i łagodne odcienie zyskują jeszcze na swoim uroku.

Riviera, która uważana jest ogólnie za kolebkę mody, staje się więc wyrocznią, skąd płyną nakazy na cały świat.

W tym roku jedwabie ustąpić muszą lekkim wełnom, przy czym modne wełny wykonane są w ten sposób, że mają jedną stronę matową, podczas gdy druga jest błyszcząca, jak w satynach. Jedna strona może być porowata, natomiast druga pozostaje gładka. Suknie wykonane z materiałów gładkich o pastelowych odcieniach, mają charakter tualet stylowych, względnie stylizowanych. — Tualety z tkanin porowatych i przewiewnych mają charakter nowości. W tej chwili najmodniejsze są wszelkie odcienie szare i piaskowe. Zaletą ich jest to, że jako kolory neutralne nie prędko się opatrzą i mogą być dłużej noszone. Do tych neutralnych kostiumów nosi się dodatki jak najjaskrawsze: do sukni szarej —dodatki w kolorze chabrowym, do piaskowej w kolorze karminu.

Trudno zawyrokować, co się utrzyma z niezliczonej ilości uroczych modeli, od których roi się na Promenade des Anglais w Nicei lub na tarasach kawiarnianych w Cannes czy Monte Carlo. Najpewniej jednak kostiumy jednokolorowe mniej będą noszone. Charakterystycznym przykładem modnych połączeń jest suknia w ukośne prążki i jednokolorowy płaszcz, przy czym płaszcz musi być ciemniejszy, a fason wcięty i zapięty na rząd guzików. Otwarte płaszcze, wcięte, przytrzymujące się w pasie zamiast paska, klamrą, również przyjmą się u nas wzorem zagranicy. Jest to jedna z modnych linij „princesse".

Ostatnim wyrazem mody ma być typ okrycia, zwany „robe-manteau"; modna „robe-manteau" ma krój lekko kloszowy i zapina się na jeden rząd guzików. Jasny, lekko drapowany szalik dopełnia całości i ożywia ją.

Krótki, luźny żakiecik, najczęściej z cienkiego futerka, starannie dobrany do koloru spódniczki lub bluzki — należy również do ulubieńców sezonu. Wąskie spódnice w tym roku nie będą tak przesadnie krótkie, jak się przewidywało. Ażeby ułatwić ruchy, spódnice będą miały nacięcia, z przodu, z boku lub z tyłu.

**Celine.**

# KRONIKA ZAGŁĘBIA

## KALENDARZ DNIA

**2 Marzec** — Środa

Popielec. Pawła, Heleny wd. Słowiański: Radosława.

Słońca wsch. 6.22, zach. 17.16

Księżyca wsch 5.56, zach 17.58

HISTORIA PODAJE:

1333 Zgon króla Władysława Łokietka.
1855 Zmarł car Mikołaj I. wróg Polaków.
1864 Zniesienie pańszczyzny i uwłaszczenie włościan pod zaborem rosyjskim.
1922 Przyłączenie Ziemi Wileńskiej do Polski.

PRZYSŁOWIA:

Gdy w Popielec pogoda służy
Sucha wiosnę wróży.

AFORYZMY:

Nie zawsze wskazanym jest okazywanie swej mądrości.

RADY PRAKTYCZNE:

Zioła czyszczące krew: bratki, chmiel, orzech włoski, rzeżucha, rzodkiew.

—oOo—

## Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Alarm w Pekinie".
PATRIA: „Niedorajda"
EDEN: „Mocni ludzie".

—oOo—

× **NOWY ZARZĄD KOŁA LOPP PRZY TOW. SOSNOWIECKICH FABRYK RUR I ŻELAZA.** Odbyło się walne zebranie członków Koła LOPP nr. 4 przy Tow. Sosnowieckich fabryk rur i żelaza S. A. w Sosnowcu, na którym po złożeniu sprawozdań z działalności Koła i udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorium, dokonano wyboru nowych władz. Zarząd stanowią pp.: inż. Cerfas E. — prezes, inż. Supel J. — I wiceprezes, Nowosielski Fr. — II wiceprezes, Grodzik L. — sekretarz, Michalik — skarbnik, Puciata i Rupp — członkowie zarządu; komisja rewizyjna pp.: Pawelski T., Wojtczak B. i Matyaszewski; delegat do Obwodu inż. Supel J.

## Teatr Miejski w Sosnowcu

Występ Dory Kalinówny, który miał się odbyć w dniu dzisiejszym, z powodu choroby artystki został odwołany.

W czwartek premiera lekkiej komedii Arnolda i Bacha pt. „Hiszpańska mucha" z gościnnym występem najpopularniejszego komika teatralnego i filmowego Stanisława Sielańskiego. Zarówno arcywesoła treść sztuki, jak i koncertowa gra Stanisława Sielańskiego, który wystąpi w otoczeniu pp. Mieczyńskiej, Stróżyńskiej, Szabelakówny, Tańskiej, Fijewskiego, Golczewskiego, Klejera, Lasonia, Nawrockiego, Romaniszyna i in. składają się na godne widzenia przedstawienie. Początek o godz. 20.30. Ceny miejsc od 56 gr do zł 3.50 Bilety wcześniej sprzedaje firma Wł. Czechowski, ul. 3 Maja 8, tel. 61824.

—oOo—

## Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Środa 2 bm. godz. 19.30 — „Trzecia młodość" (dla KPW)
Czwartek 3 bm. godz. 20 — „Tekla"

—oOo—

## Wojewoda dr. Dziadosz

### PRZESEM OKRĘGU ZW. STRAŻY POŻARNYCH

W dniu 28 ub. m. w sali portretowej Urzędu wojewódzkiego w Kielcach, pod przewodnictwem p. wicewojewody Lutomskiego przy udziale 45 delegatów z terenu województwa Kieleckiego, odbyło się posiedzenie Rady kieleckiego Okręgu wojewódzkiego Zw. straży pożarnych R. P.

Rada wojewódzka przyjęła i zatwierdziła protokuł z ostatniego posiedzenia, plan pracy i preliminarz budżetowy na rok 1938-39. Po ożywionej dyskusji nad planem i preliminarzem budżetowym, przystąpiono do wyboru prezesa Rady Okręgu, którym został wybrany przez aklamację p. wojewoda dr Wł Dziadosz, oraz zatwierdzono kooptację członka zarządu Okręgu wojewódzkiego w osobie inspektora wojew. PZUW p. Łoniewskiego.

W dalszym toku obrad załatwiono szereg wniosków natury organizacyjnej.

# NA FALI DNIA

## ZMARTWIENIE „EXPRESU ZAGŁĘBIA"

We wczorajszym numerze „Expresu Zagłębia" jakiś smutny „braciszek" rozżalił się na „Kurjer Zachodni", że polując za sensacją, co jest istotą zawodu dziennikarskiego, uprościliśmy sobie zdobycie pewnego jakoby „szlagiera", jak to pociesznym żargonem nazywa — przez przedrukowanie poprostu z „Ostatnich Wiadomości" rzewnej historii o ucieczce od starego męża młodej żony z odpowiednim zapasem gotówki.

Uproszczenie to polegać miało na napisaniu, że owa płocha niewiasta pochodziła z Będzina, choć jak to zabiegany reporter z „Expresu" stwierdził, pochodziła z lubelskiego. „Ostatnich Wiadomości" — jako że jest to pismo żydowskie, w redakcji „Kurjera Zachodniego" nie ma, nie mogliśmy tedy z tego źródła natchnienia „Expresu" — przedrukować tej wiadomości. Mieliśmy ją z innego źródła.

Wielki musiał być kłopot w redakcji „Expresu" po przeczytaniu tej wiadomości w K. Z. skoro, jak to sami piszą:

Kierownik tego działu w naszej redakcji podrapał się strosk‌any po głowie, poszperał w gazetach i... znalazł. W przeddzień w warszawskich „Ostatnich Wiadomościach" była ta sama sensacja: „...22-letnia Ryfka Szpigelszajn z lubelskiego..."

No i znalazł. Niech mu Bóg da zdrowie! Na koniec jeszcze jedna życzliwa rada: jeśli główka swędzi nie trzeba się drapać, ale poprostu umyć...

## Grypa!

### APEL DO MATEK!

Każda matka winna w obecnym okresie zwracać baczną uwagę na zdrowie swych dzieci. W żadnym domu nie powinno obecnie brakować blaszanego pudełeczka z tabletkami Aspiriny, by przy pierwszych objawach przeziębienia lub grypy móc z miejsca chorobę opanować.

Rzecz prosta, że zaopatrując się w Aspirinę należy sprawdzić, czy na blaszanym opakowaniu bądź też na tabletce figuruje zastrzeżone w Urzędzie Patentowym słowo „Aspirin".

—oOo—

## Technicy z całej Polski

### W KIELCACH

W dniu 6 bm. w Kielcach zacznie swe obrady IX walny zjazd delegatów Związku techników R. P. Zjazd poprzedzi o godz. 10 msza św. w Katedrze Kieleckiej a oficjalne otwarcie zjazdu nastąpi o godz. 11, w salach domu WF i PW przy udziale przedstawicieli władz państwowych, wojskowych, pp. posłów i senatorów, przedstawicieli samorządu terytorialnego i gospodarczego, organizacyj pokrewnych oraz reprezentantów miejscowego przemysłu.

Związek techników R. P. jest największą organizacją techników i skupia w 36 oddziałach ponad 7000 członków, rekrutujących się ze wszystkich specjalności technicznych.

Na terenie województwa Kieleckiego rozwija działalność Związku 9 oddziałów, a mianowicie: w Piońkach, Radomski, w Skarżysku-Kamiennej, Starachowicki, w Ostrowcu Św-to Krzyskim, Kielecki, w Dąbrowie Górniczej, Zawierciański i Częstochowski, mając za zadanie zjednoczenie wszystkich techników przede wszystkim w celu: „dążenia do współpracy z czynnikami państwowymi, samorządowymi i społecznymi w kierunku wzmożenia zdolności obronnej Państwa i rozwoju gospodarstwa narodowego oraz współpraca z organizacjami pokrewnymi, oświatowymi i wychowawczymi".

—oOo—

× **FERIE WIELKANOCNE.** Kuratorium szkolne przygotowuje zarządzenie w sprawie tegorocznych feryj wiosennych w okresie Wielkiej Nocy w szkolnictwie powszechnym i średnim. W rb. ferie wielkanocne rozpoczną się w dniu 13 kwietnia, a potrwają do 20 kwietnia.

× **ZARZĄD KÓŁKA ROLNICZEGO W GRODŹCU** organizuje w szkole powszechnej nr. 1 w Grodźcu: w dniu 4 bm. o godzinie 18 odczyty — rolniczy i sadowniczy, które wygłoszą instruktorzy OTO i KR i w dniu 5 marca rb. również o godzinie 18 odczyty na tematy — ogrodnictwa, weterynarii i budownictwa.

# RADA MIEJSKA W BĘDZINIE

## przeciw ograniczeniom w pasie granicznym

Poniedziałkowe posiedzenie Rady miejskiej w Będzinie odbyło się wyjątkowo szybko. Nie przyzwyczajeni do tak krótkich obrad niektórzy radni, chcąc dłużej posiedzeć w sali posiedzeń, poprosili po upływie niespełna godziny o pięciominutową przerwę, która trwała tylko... 15 minut.

PROTEST KLUBU GOSPODARCZEGO

Obradom przewodniczył prezydent mgr Izydorczyk. Na wstępie wpłynęła do prezydium interpelacja Klubu gospodarczego w sprawie nieformalnych wyborów członka komisji rewizyjnej w osobie p. Hermana Frydego z poza Rady, dokonanych na poprzednim posiedzeniu. Sprawę tę postanowiono rozpatrzyć po wyczerpaniu porządku obrad.

PODATEK OD WĘGLA

Po przyjęciu protokółu z poprzedniego posiedzenia Rada zaakceptowała nabycie przez zarząd miejski w drodze licytacji za 7.600 zł zabudowań po byłej spółdzielni „Piekarz" W zabudowaniach tych znajdzie w przyszłości pomieszczenie jedna ze szkół powszechnych. Bez dyskusji również przyjęto formalną poprawkę do statutu dodatku komunalnego od państwowych opłat akcyzowych na rok 1938 oraz podwyższono podatek od kopalń węgla z 0.75 do 1 proc., podobnie jak uchwaliły to już inne samorządy Zagłębia Dąbrowskiego.

Przy rozpatrywaniu statutu opłat drogowych, tytułem udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg w 1938-39 r., z którego miasto uzyskuje 30 tys. zł rocznie ławnik Rubinicht i r. Zilberberg domagali się zwolnienia od podatku właścicieli przedsiębiorstw handlowych II kategorii. Za wnioskiem tym głosowali tylko radni żydzi, to też wniosek upadł.

KOMISJA POBOROWA

Do komisji poborowej, w drodze skomplikowanego głosowania weszli: r. Prażak jako członek oraz radni Hampel i Siciński jako zastępcy.

ZMIANA W KOMISJI REWIZYJNEJ

Z kolei weszedł pod obrady wniosek klubu gospodarczego w sprawie nieformalnego wyboru członka komisji rewizyjnej. Klub gospodarczy zaproponował na przewodniczącego r. Stróżyka, czemu sprzeciwił się r. Niemiec, dowodząc, że p. Stróżyk nie orientuje się dobrze w regulaminie. Przewodniczącym wybrano więc radnego dr Weinziehera.

Ponieważ obrady miały się już ku końcowi, większość Rady, aby je przedłużyć, uchwaliła przerwę.

Po przerwie, w wyniku głosowania przeszedł wniosek Klubu gospodarczego, aby uznać wybór członka komisji rewizyjnej w osobie p. H. Frydego dokonany na poprzednim posiedzeniu za nieaktualny i powołać na członka komisji p. Paska z listy zastępców, natomiast uznać p. Frydego za zastępcę.

OGRANICZENIA W PASIE GRANICZNYM

Następnie uchwalono wniosek nagły w sprawie zniesienia ograniczeń w pasie nadgranicznym, w którym, jak wiadomo, jest i Będzin, co do nabywania nieruchomości i placów. Wniosek ten umotywowano tym, że wskutek ograniczeń tych zmniejszyła się liczba aktów rejentalnych, przez co miasto ponosi znaczne straty. Poza tym w mieście zamarł zupełnie ruch budowlany.

Wniosek klubu PPS o zmianę regulaminu obrad Rady miejskiej przekazał przewodniczący do rozpatrzenia zarządowi miejskiemu.

Pod koniec prez. Izydorczyk odczytał oświadczenie r. Wacławika, w którym ów cofa słowa skierowane pod adresem r. Białego na posiedzeniu w dniu 22 XI ub. r.

POMYŁKA

Zabrał również jeszcze głos r. Niemiec, który przeprosił r. Stróżyka za postawiony mu zarzut nieznajomości regulaminu. Jak się bowiem okazało, r. Niemiec miał na myśli innego radnego, który chwilowo przewodniczył na przedostatnim posiedzeniu.

## Akademia morska

### W HUCIE „MIŁOWICE"

Z okazji 18 rocznicy zdobycia dostępu do morza dnia 26 ub. m. została urządzona przez opiekunkę Koła LM i K. p. Jadwigę Giżynę nauczycielkę szkoły powszechnej nr. 20 w Sosnowcu, akademia w ochronce Huty Miłowice.

Na program akademii złożyły się: deklamacje, tańce marynarskie i obrazki z życia kaszubów.

Pod względem artystycznym akademia była postawiona na bardzo wysokim poziomie, co świadczy o należytym przygotowaniu i opracowaniu poszczególnych obrazków, dla tego też sala, wypełniona do ostatniego miejsca stojącego, trzęsła się od huraganowych oklasków.

Uroczystość ta miała nie tylko charakter obrazka scenicznego, ale była rzeczywiście najlepszą propagandą i rozszerzeniem wiadomości o „Morzu" i rozwoju Gdyni u szerszych warstw społeczeństwa.

Za tą mrówczą i pełną poświęcenia pracę pragniemy i tą drogą wyrazić nasze uznanie i najserdeczniej podziękować pani Giżynie jak również i wszystkim uczenicom, które brały udział w przedstawieniu.

Zarząd Oddziału
Sosnowiec - Miłowice



# Zebranie oddz. OZN. w Czeladzi

## z udziałem red. Sadzewicza z Warszawy

W ub. niedzielę oddział Obozu Zjednoczenia Narodowego w Czeladzi zorganizował w sali Klubu urzędników na kop. Saturn zebranie swych członków i sympatyków z okazji rocznicy ogłoszenia deklaracji ideowej Obozu. Przy udziale około 300 osób — przewodniczący oddziału inż. Br. Strawiński otworzył zebranie, poczym, nawiązując do rocznicy deklaracji, przedstawił zebranym wyniki dotychczasowej pracy Obozu na terenie Czeladzi, a więc przede wszystkim otwarcie własnego lokalu, dalej zorganizowanie sekcji kulturalno-oświatowej realizującej swój program w szeregu już wygłoszonych referatów dla członków z dziedziny historycznej i polityczno - gospodarczej, wreszcie zorganizowanie sekcji robotniczej.

Z kolei wiceprzewodniczący oddziału p. Rączaszek w treściwym przemówieniu uwypuklił istotę ideologii Obozu na tle partii politycznych w Polsce.

Wreszcie redaktor Marek Sadzewicz z Warszawy w pięknym przemówieniu przedstawił zebranym najistotniejsze podstawy programu Obozu. Silnie zaakcentował red. Sadzewicz destrukcyjną rolę komunizmu i wskazał na konieczność walki z nim na każdym polu. Zagadnienia te złączył prelegent w jeden logiczny łańcuch ze sprawą obrony narodowej.

Wszystkie przemówienia spotkały się ze szczerym uznaniem słuchaczy wyrażonym długotrwałymi oklaskami.

Na zakończenie postanowiono wysłać depeszę do Szefa Obozu gen. Skwarczyńskiego zapewniającą o wierności zebranych dla idei zjednoczenia narodowego. Zamykając zebranie, przewodniczący inż. Br. Strawiński wzniósł okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, podchwycony i potrzykroć gromkim okrzykiem przez zebranych powtórzony.

# Zainteresowanie X Targami Katowickimi

Od szeregu lat prowadzona przez Targi Katowickie propaganda wyrobów krajowych wydaje dodatnie rezultaty, a praca dokonywana na tym odcinku przy współdziałaniu wytwórców i kupiectwa ułatwia zbyt rodzimych fabrykatów. — Ilość zgłoszeń poważnych wystawców na Targach Katowickich w stosunku do lat poprzednich stale wzrasta.

Skutkiem znacznego zainteresowania się Targami wytwórców oraz ograniczonej ilości stoisk, jakoteż przystępnych warunków metrażu — należałoby zachęcić poważne firmy krajowe do jak najwcześniejszego zgłoszenia udziału w X Targach Katowickich, które odbędą się w czasie od 22 maja do 6 czerwca 1938 r. na terenach wystawowych w Katowicach.

Wszelkich informacyj w sprawach targowych udziela Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej — Katowice, ul. Stawowa 14, tel. 300-71.

# Książka jako nagroda i podarunek

## w miesiącu propagandy czytelnictwa

Ze względu na wielkie znaczenie wychowawcze i kształcące książki należy wszczepiać i rozwijać umiłowanie jej już od najwcześniejszej młodości dziecka. Musimy wpoić w młodzież przekonanie, że dobra książka jest najlepszym przyjacielem człowieka, że każdy kulturalny człowiek powinien posiadać własną bibliotekę złożoną z odpowiednich książek.

Jednym z bardzo ważnych czynników w szerzeniu umiłowania książki jest własna książka. Mylne jest przekonanie, że książek się nie kupuje, a tylko wypożycza. Przecież stosunek do książki otrzymanej na własność jest inny, niż do wypożyczonej. Ileż radości sprawia dziecku własna książka, której nigdy i nikomu nie potrzebuje oddawać! Można oglądać ją dowoli, cieszyć wzrok estetyczną szatą, czytać po kilkakroć, uważnie, niemal z nabożeństwem... Książka własna pogłębia zamiłowanie do czytania, pobudza do tworzenia własnej biblioteczki, zbliża do siebie właściciela, staje się jego przyjacielem. Ta bezpośredniość obcowania z dobrą książką potęguje chęć czytania i nabywania dalszych książek.

W tym celu należało by upowszechnić i utrwalić piękny zwyczaj: nagradzania i obdarowywania dziatwy i młodzieży książkami. Książka powinna się stać najpowszechniejszym podarunkiem na imieniny, na „gwiazdkę", „Mikołaja" i nagrodą ze strony rodziców i szkoły dla pilnych uczni. Książka—nagroda otrzymana przez najlepszych uczni na zakończenie roku szkolnego ma olbrzymie znaczenie dla młodzieży a częstokroć i dla otoczenia ucznia, stając się bodźcem w rozwoju zamiłowań estetycznych i chęci do czytania. Książka-nagroda — przyobiecana za pilną pracę i przejście do następnej klasy wywrze niewątpliwie dodatni wpływ na pracę szkolną ucznia.

Doskonałą okazję zdobycia własnych książek przez dziatwę i młodzież są różnego rodzaju konkursy autorskie. Właśnie w ub. tygodniu Komitet miesiąca propagandy czytelnictwa ogłosił dla dziatwy i młodzieży czytelniczy konkurs autorski, przy czym wielu uczestników zostanie obdarowanych pięknymi i wartościowymi książkami.

Może dla niejednego uczestnika konkursu zdobyta nagroda będzie pierwszą własną książką. Zachęćmy przeto dziatwę i młodzież do wzięcia udziału w tej imprezie (ogłoszona w prasie 28.II rb.)

L. B.

# Warownia u źródła Czarnej Przemszy

### CO SŁYCHAĆ W WOJEWÓDZTWIE? KIELECKIM?

Nie wszyscy zapewne Zagłębianie, patrząc na brudne wody Czarnej Przemszy, wiedzą, skąd ona wypływa i jak majestatyczne ruiny potężnego przed wiekami zamczyska widnieją niedaleko źródła tej zagłębiowskiej rzeki. W pogadance p.t. „Warownia u źródła Czarnej Przemszy" omówiona będzie jedna z najciekawszych miejscowości ziemi Olkuskiej. Pogadanka odbędzie się w środę 2 marca o godzinie 20. Ponadto wygłoszony będzie komunikat p. t. „Co słychać w województwie Kieleckim?"

W następne środy marca br. o godzinie 20 odbędą się następujące pogadanki: 9 bm. K. Olszewski — Teatr Ludowy w Zagłębiu; 16 bm. „Drogi z Zagłębia na Śląsk", 23 bm. „Dzieci pod opieką harcerek", 30 bm. COP a województwo Kieleckie.

W związku z rozpoczynającym się w dniu 1 kwietnia rokiem budżetowym na jedną ze śród kwietniowych zapowiedziany jest odczyt prezydenta m. Sosnowca J. Kaczkowskiego p.t. „Gospodarstwo stolicy Zagłębia".

# PROGRAM RADIOWY

ROZMOWY „STAREGO DOKTORA" ZE SŁUCHACZAMI SAMOTNYMI

Po dłuższej przerwie zabierze głos przez mikrofonem „Stary Doktór", który kiedyś przemawiał w audycjach dla dzieci, również chętnie słuchany i przez dorosłych.

Tym razem będą to rozmowy ze słuchaczami samotnymi w cyklu audycyj, zatytułowanych „Rozmowy z przyjacielem".

Audycje te nadawane będą w ciągu trzech tygodni w każdą środę o godz. 19.35 poczynając od dn. 2 marca. Pierwsza z nich dn. 2 bm nosi tytuł „Samotność dziecka", następna „Samotność młodości" — dn. 9 bm. i ostatnia „Samotność starości" — dn. 16 bm.

24 PRELUDIA CHOPINA — GRA ZOFIA RABCEWICZOWA W RADIO

Koncert chopinowski, dn. 2 bm. o godz. 21 obejmie tym razem 24 Preludia Chopina. — Preludia te, o których pisano, że są „miniaturami, na których wieczność wyryła swe piętno" — wykona Zofia Rabcewiczowa.

ŚRODA, 2 MARCA

6.45 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze"; 6.50 Gimnastyka; 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik poranny, 7.15 Muzyka; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa, 13.00 Koncert życzeń; 13.15 Fragmenty z ulubionych oper — płyty; 14.15 Poradnik sportowy dla robotnic przemysłu ciężkiego; 14.25 Wiadomości bieżące; 14.33 Wiadomości giełdowe; 14.35 Artur Schnabel — fortepian — płyty; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 Chwilka pytań — audycja dla dzieci starszych; 16.00 Skrzynka językowa; 16.15 Muzyka rozrywkowa w wykonaniu Orkiestry T. Seredyńskiego; 16.50 — Pogadanka aktualna; 17.00 „KOP śladami zagończyków" (część II) — odczyt; 17.15 Koncert solistów. Wykonawcy: Br. Nagujewska — wiolonczela, Z. Piotrowski — organy; 17.50 „Nasze serca i płuca" — pogadanka, 18.00 Wiadomości sportowe; 18.15 „O zdrowie moralne" — pogadanka religijna; 18.25 „Kukiełki śląskie": Franek urządza transmisje. Wykona zespół dziecięcy Rozgłośni katowickiej. 18.45 „Z życia gospodarczego Śląska": — Co trzeba wiedzieć i firmie — pogadanka; 19.00 „Grzech" — scena z powieści Sygrydy Undset „Olof syn Auduna na Hestwiken"; 19.20 Kilka polskich pieśni w wyk. Ady Witowskiej Kamińskiej; 19.35 „Samotność dziecka" — gawęda; 19.50 Pogadanka aktualna; 20. „Zagłębie Dąbrowskie ma głos..." 20.15 „Serenada" — romantyczna opera w wykonaniu solistów i orkiestry. Reż. Zbig. Lipczyński. 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Koncert chopinowski w wykonaniu Zofii Rabcewiczowej — fortepian; 21.45 Dialog prof. Manfreda Kridla i Teodora Bujnickiego pt. „Rozmowa o poezji epickiej", 22.00 Wieczorne nastroje — wy. Orkiestry Adama Hermana; 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wiecz. 23.00 L. Van Beethovena — 5 Symfonia C-mol w wykonaniu królewskiej orkiestry symf. — płyty.

## Podwyżka płac
### W STALOWNI B-CI WOŹNIAK

Wczoraj odbyła się w Inspektoracie pracy w Sosnowcu konferencja w sprawie podwyżki płac robotniczych w stalowni B-ci Woźniak w Sosnowcu.

W wyniku konferencji przyznano robotnikom, poza podwyżką z ub. miesiąca następujące podwyżki: zarabiającym do 4 zł dziennie — 10%, od 4 do 5.50 zł dziennie 5%, oraz zarabiającym ponad 5.50 zł — 3%.

Sprawę łaźni dla robotników oraz deputatów węglowych odłożono do następnej konferencji.

Jak nas informują, zamiast urządzenia łaźni, zarząd fabryki skłonny jest wydawać robotnikom bezpłatne kartki do łaźni miejskiej. Gorzej przedstawia się sprawa deputatów węglowych, bowiem zarząd fabryki oświadczył, że z powodu trudnej sytuacji materialnej wydawanie deputatów jest narazie trudne do zrealizowania.

—oOo—

## O fundusze
### NA ROBOTY PUBLICZNE

Prezydent Sosnowca poseł Kaczkowski wyjechał do Warszawy, gdzie interweniować będzie u władz centralnych Funduszu Pracy w sprawie przyznania odpowiednich dotacyj z kredytów na roboty publiczne w Sosnowcu, przy których będą mogli znaleźć pracę bezrobotni.

## Nowe władze Ligi M. i K.
### CENTRALNEGO ODDZIAŁU „SOSNOWIEC"

Na odbytym zebraniu centralnego oddziału LMK w Sosnowcu zarząd ukonstytuował się następująco: prezes — **not. Kazimierz Jewniewicz** (ponownie), I wiceprezes — **sędzia Miszewski**, II wiceprezes — **dyr. Przełęcki Leopold**, sekretarz: **p. Piętakówna Janina**, i **p. Jędrosz Mieczysław**, skarbnik — **p. Mleczko Władysław**; członkowie zarządu pp.: Korzeniowski Mieczysław, Kasprzyk Stanisław, Strojny Władysław, Martin Gustaw, Szymańska Natalia, Helwig Edward, dr Wołkowicz Maksymilian, Jeruszko Zygmunt, Matyszkiewicz Mieczysław.

Pracę w poszczególnych sekcjach objęli: dyr. Przełęcki i p. St. Kasprzyk; sekcja organizacyjno - propagandowa: p. E. Helwig — Fundusz Obrony Morskiej; p. Szymańska — sekcja szkolna; dr M. Wołkowicz i p. Korzeniowski M. sekcja biblioteczna; sędzia Miszewski — sekcja kajakowa; pp. Strojny Wł., G. Martin i Z. Jeruszko — sekcja imprezowa i techniczna.

Zarząd Centralny oddz. LMK zawiadamia równocześnie **o otwarciu biblioteki morskiej** i wydawaniu książek dla swych członków, za niewielką opłatą.

× **WYCIECZKA NA PILSKO.** Harcerski Klub narciarski podaje do wiadomości, że dn. 6 bm. odbędzie się wycieczka na Pilsko, dojazd koleją do Jeleśni. — Zgłoszenia nadsyłać do HKN w Sosnowcu, ul. Żytnia 10 Dom Społeczny, do dnia 3 bm. Zbiórka uczestników 5 bm. o godz. 14.50 na dworcu w Sosnowcu.

× **WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW KOŁA PCK W SOSNOWCU.** Zarząd Koła Polskiego Czerwonego Krzyża w Sosnowcu zawiadamia, że w dniu 2 bm. o godz. 18.45 w pierwszym i o godz. 19.15 w drugim terminie odbędzie się walne zebranie członków Koła PCK w Sosnowcu, w świetlicy PCK przy ul. 3 Maja 16 (dworzec kolejowy — I piętro).

× **CZWARTEK POPIELCOWY W KLUBIE.** Zarząd Koła młodzieży pracowniczej przy oddziale PZZPP i H. Rz. P. w Sosnowcu podaje do wiadomości członkom, że dn. 3 bm. o godz. 20 odbędzie się wieczór klubowy Koła, na którym w programie będzie omówiona ankieta poświęcona czwartkom, gry towarzyskie i niespodzianki.

× **NA POMOC ZIMOWĄ.** Zarząd oddziału Ligi morskiej i kolonialnej przy kopalni „Paryż" w Dąbrowie Górniczej wpłacił na rzecz pomocy zimowej kwotę zł 50 (pięćdziesiąt), jako część zysku osiągniętego z zabawy tanecznej, za co Komitet tą drogą składa serdeczne podziękowanie.



OGŁOSZENIE NOWEJ KONSTYTUCJI W RUMUNII

W pałacu królewskim w Bukareszcie odbyła się uroczystość proklamacji nowej konstytucji rumuńskiej, przyjętej przez naród rumuński prawie jednomyślnie, podczas powszechnego plebiscytu. Po złożeniu przez króla Karola swego podpisu pod aktem konstytucji, członkowie rządu z patriarchą Mironem jako premierem na czele, złożyli przysięgę na wierność królowi i na nową konstytucję. Zdjęcie nasze przedstawia historyczne posiedzenie rządu rumuńskiego pod przewodnictwem króla Karola.

# Wylosowane premie PKO

Dnia 28 lutego br. odbyło się w PKO pierwsze publiczne premiowanie na wkłady oszczędnościowe premiowane serii V-ej grupy B.

W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 31 stycznia 38 r.

**Premie po zł. 500.** padły na nr. nr.: 601.606 617.494 618.806.

**Premie po zł. 250.** padły na nr nr.: 601.762 602.375 602.377 604.331 607.939 609.640 612.075 618.250 619.321 621.518 625.877 626.865 632.788 637.486 637.701.

**Premie po zł 100** padły na nr. nr. 601.558 601875 602364 602733 602907 603663 603494 604074 604528 604573 605731 605768 606755 606761 607017 607144 607811 609425 609687 609939 611394 611719 611754 611956 613862 613888 614248 614705 619019 619067 619702 620371 620818 622209 622947 623780 627117 627301 627736 627870 628361 629320 629877 630951 632900 633624 633709 634628 635362 635670 636444 636662 637461 637520.

**Premie po zł. 50** — padły na nr. nr.: 600094 600107 600450 600682 600825 601000 601483 601566 601629 602015 602290 602563 602579 602744 602955 603219 604342 604423 604827 605027 605651 607008 607094 607427 607697 607822 608295 608549 609111 609174 609516 609660 610217 610408 610479 610942 610995 611276 611629 611800 611816 612242 612248 612530 612605 612773 612815 612883 612955 613067 613168 613495 613614 613748 613974 614097 614420 614443 614638 615944 616049 616056 616100 616560 616829 617015 617155 617384 617451 618292 618302 618704 618988 619552 621035 621221 621302 621460 621636 622627 622665 622833 623211 623311 623435 623525 623529 623879 624010 624015 624134 625404 625683 625819 625907 625949 626510 626737 626790 626967 627627 627765 627831 628011 628151 628776 629455 629672 630028 630426 630775 631098 631319 631434 631498 631507 632129 632158 632269 632332 632531 632669 632834 632869 632875 633189 633310 633423 633770 633985 634436 634599 634689 634732 634854 634995 635370 635594 635955 637002 637656 637712.

**Ogółem padło 214 premij na sumę 17.750 zł.**

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

**Należy zaznaczyć**, że zasadą wkładów — oszczędnościowych premiowanych serii V-ej jest stały wzrost liczby premij w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładek.



# Kwiecista metafora

Terminologia polskiej publicystyki gospodarczej w ostatnich latach uległa wpływom słownictwa wojskowego. Stąd określenia tego rodzaju co „front gospodarczy", „ofenzywa gospodarcza", „dezercja do schronów dewizowych", „ochotnicy inicjatywy gospodarczej" itd. odbiegając od modnego dzisiaj zapożyczania metafor ekonomicznych ze słowników wojskowych, można użyć innej przenośni — kwiecistej! — dla określenia oryginalnego zajęcia, któremu oddaje się obecnie dyrekcja Targów Poznańskich. Oto — nadsłuchuje ona, jak „rosną pierwiosnki". Czyli — innymi słowy — rejestruje ona nowe, po raz pierwszy zjawiające się na rynek towary wytwórczości krajowej.

Zadaniem właśnie Targów Poznańskich jest zapoznanie polskiego świata gospodarczego z „nowymi pędami" przemysłu krajowego, ułatwienie im rozwoju i okrzepnięcia. Na tegorocznej, wiosennej rewii wytwórczości polskiej, jaką są Targi Poznańskie, przegląd nowych towarów polskich będzie bardzo bogaty.

# Trzej zawodowi złodzieje
## osadzeni w więzieniu

Dnia 15 ub. m. na przechodzącą wieczorem ulicą Kr. Jadwigi w Dąbrowie p. Mariannę Dancową (Piłsudskiego 15) napadli nieznani osobnicy, którzy wyrwali jej z ręki torebkę z zawartością 19 zł 16 gr.

Przeprowadzone przez policję dochodzenie doprowadziło do ujęcia sprawców napadu, którymi okazali się zawodowi złodzieje z Dąbrowy: **Mordka Rechnic** (Legionów 99), **Stanisław Pawłowski** (Narutowicza 50) i **Kazimierz Karbownik** (Kołłątaja 24).

Z polecenia władz sądowych, zatrzymanych złodziei osadzono w więzieniu.

## Pogrzeb
### Ś. P. DR BENZEFA

W ub. niedzielę zmarł w Sosnowcu znany na tutejszym terenie lekarz ś. p. dr Mieczysław Benzef.

Pogrzeb Zmarłego lekarza odbył się wczoraj o godz. 1 w południe, przy licznym udziale przyjaciół i znajomych Zmarłego. Liczny udział wzięli w pogrzebie lekarze Zagłębia Dąbrowskiego.

—oOo—

## Zniżki kolejowe
### DO KRYNICY I ŻEGIESTOWA WAŻNE DO 31.III

Zniżki kolejowe na przejazd do Krynicy i Żegiestowa przedłużone zostały do 31 marca rb. Zniżki w wysokości 66% udzielane będą na podstawie kart uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki.

Posiadaczom kart przysługuje ponadto prawo do tygodniowego bezpłatnego pobytu w jednym z miejscowych pensjonatów (wykaz pensjonatów na karcie uczestnictwa) do 5-razowego bezpłatnego przejazdu koleją górską w Krynicy oraz do ulgi w taksie klimatycznej.

Warunkiem uzyskania zniżki kolejowej jest conajmniej tygodniowy pobyt w Krynicy lub w Żegiestowie.

—oOo—

## Dwa tygodnie aresztu
### ZA NIEPRAWNE KORZYSTANIE Z PRĄDU

W sądzie grodzkim w Sosnowcu odbyła się rozprawa przeciwko Stanisławowi Kwietniowi (B. Prusa 4) oskarżonemu przez Elektrownię Okręgową, o włączenie się do sieci elektrycznych bez licznika.

W wyniku rozprawy sąd skazał Kwietnia na dwa tygodnie aresztu.

## Fatalny upadek
### STARUSZKI DO PIWNICY

86-letnia staruszka Anna Teper, zamieszkała w Dąbrowie przy ulicy Janowskiej, chodząc po żebraninie, weszła do korytarza domu przy ulicy Limanowskiego 16 i wpadła do otwartej piwnicy.

Wskutek upadku ze znacznej wysokości staruszka doznała złamania lewej nogi poniżej kolana.

Staruszkę przewieziono na kurację do szpitala.

—oOo—

× **WALNE ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA** przy 64 ZDH i Próbn. Zast. Harcerek które miało się odbyć w dniu 25 lutego — odbędzie się w niedzielę, dn. 6 bm. o godz. 10.30 w lokalu szkoły nr. 7 Porządek obrad bez zmian.

× **PODZIĘKOWANIE.** Zarząd Towarzystwa popierania budowy publicznych szkół powszechnych koło nr. 131 przy szkole nr. 2 im. pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Sosnowcu ul. Sucha 2, Pogoń — składa serdeczne podziękowanie wszystkim ofiarodawcom którzy darami swymi przyczynili się do uświetnienia wieczornicy tanecznej odbytej w dniu 19 ub. m. w tejże szkole, zasilając tym samym skromne, a tak potrzebne fundusze na budowę publicznych szkół powszechnych.

× **POTANIAŁO.** Komisja statystyczna przy Inspektoracie pracy w Sosnowcu ustaliła, że koszty utrzymania w Zagłębiu Dąbrowskim zmniejszyły się w ub. miesiącu w stosunku do stycznia br o 0.89%.

## OFIARY

Zamiast kwiatów na grób śp. Dr Mieczysława Benzefa składa zł 10 na Fundusz stypendialny Towarzystwa Lekarskiego Dr K. Srchodolski.

**Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów O WPŁACENIE PRENUMERATY za marzec 1938.**

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego"

# KRONIKA ZAWIERCIA

## Zagadkowe postrzelenie
### W ZAWIERCIU

W ub. niedzielę, w alei obok płyty Nieznanego Żołnierza w Zawierciu, znaleziono postrzelonego mężczyznę. Jak wykazało dochodzenie policyjne, postrzelonym był mieszkaniec Zawiercia, Julian Maj (Robotnicza 6).

Zachodzi przypuszczenie, że Maj postrzelony został za kradzież węgla, przez straż kolejową, eskortującą pociąg towarowy z węglem. Postrzelony Maj ostatkiem sił dowlókł się do alei i tam upadł. Postrzelonego odwieziono do szpitala Ubezpieczalni Społecznej w Zawierciu.

Policja prowadzi dalsze dochodzenie.

× **NOWE WŁADZE CECHU KRAWCÓW.** W ub. niedzielę odbyło się w Zawierciu walne doroczne zebranie cechu krawców i pokrewnych org. jak czapników, kapeluszników i t.p. Po złożeniu sprawozdań i udzieleniu zarządowi absolutorium, wybrano zarząd w poprzednim składzie, a mianowicie: star. cechu p. Żarnowiecki, podstarszy — p. Torbus i skarbnik — p. Kleczkowski. Dokooptowano jeszcze pp. Reymonta i Jastrzębia. Komisja rewizyjna pp. Fajt i Ślęzak.

× **Z KRONIKI TOWARZYSKIEJ.** Onegdaj w miejscowym kościele parafialnym w Zawierciu został pobłogosławiony związek małżeński między p. Jadwigą Sobotówną, a p. mgr Bolesławem Fuchsem.

**Kino „STELLA" — „Ku wolności".**



# KRONIKA OLKUSZA

× **OPRÓŻNIONA PARAFIA W OLKUSZU.** Dotychczasowy proboszcz parafii olkuskiej, ks. kanonik, dr Paweł Frelek, przechodzi na emeryturę z powodu choroby. Ks. Frelek zamieszka na stałe w Kielcach.

Zasłużony dla parafii kapłan przybył do Olkusza przed 9 laty, oddał się pracy społecznej oraz opiekował się miejscową ochronką św. Marcina w Olkuszu. Ostatnio z powodu trawiącej go choroby ks. kanonik odsunął się od życia społecznego i zarządu parafią.

× **NOWE WŁADZE ZW. PRAC. MIEJSKICH W OLKUSZU.** W sali posiedzeń zarządu m. Olkusza, odbyło się walne zebranie członków Zw. pracowników miejskich w Olkuszu, na którym wybrano zarząd, składający się z pp.: J. Urasińskiego (prezes), T. Cieplaka, A. Ratusińskiego, J. Pietrzykowej i A. Kwietnia (członkowie zarządu). M. in. uchwalili zebrani postanowili założyć przy Związku kasę pożyczkowo - oszczędnościową.

× **WESOŁY WIECZÓR HARCERSKI.** W sali kina „Czary" w Wolbromiu, harcerze 37 zagłębiowskich druż. harc. wraz z zuchami, urządzili wesoły wieczór przy sztucznym ognisku i z efektownymi popisami drużyny. M. in. odbyło się nadanie pierwszej gwiazdki nowicjuszom, którzy jednocześnie złożyli przepisową obietnicę.

Okolicznościowe przemówienia wygłosili pp.: prezes Koła Przyj. Harc. W. Hadt i hufcowy powiat., Kaczmarczyk z Olkusza.

**Kino „ORZEŁ" — „R. 107 wzywa pomocy".**

## Zapisz się na członka P. M. S.

# Śmiertelne uderzenie cegłą
## Sprawca skazany na 3 lata więzienia

Wczoraj przed Sądem okręgowym w Sosnowcu stanął Franciszek Szostak, zam. w Modrzejowie, oskarżony o śmiertelne pobicie Piotra Franczyka.

W ub. roku między wymienionymi w jednej z restauracji w Modrzejowie doszło do sprzeczki, w czasie której Franczyk wypchnął z lokalu Szostaka.

Po pewnym czasie Franczyk opuścił wszy lokal znalazł się na ulicy, podbiegł do niego z tyłu Szostak i uderzył go z całej siły cegłą w głowę.

Rannego Franczyka odwieziono do szpitala, gdzie po pewnym czasie zmarł. Przeprowadzona sekcja zwłok wykazała **że śmierć nastąpiła wskutek ropnego zapalenia opon mózgowych wywołanego uderzeniem cegłą.**

Wobec tego Szostaka aresztowano. W wyniku rozprawy sąd mając na uwadze, że Szostak był wówczas pijany, skazał go na 3 lata więzienia.

# Jak po kryzysie przesunął się ciężar podatków

W ostatnim zeszycie „Polski Gospodarczej" znajdujemy ciekawe porównanie wpływów podatkowych zestawionych według zasadniczych grup w dwu okresach: przedkryzysowym (r. 1928-29) i pokryzysowym (1936-37). Wpływy te w milionach zł. wyniosły:

| Podatek | 1928-29 | 1936-37 |
|---|---|---|
| Gruntowy | 64 | 60 |
| od nieruchomości | 47 | 81 |
| przemysłowy (obrot.) | 347 | 225 |
| od dochod. z przedst. | 151 | 140 |
| od uposażeń | 75 | 282 |
| od majątku | 124 | 19 |

Jeżeli nie doliczać drobnych podatków (od elektryczności, od uboju itd.) oraz kar i grzywien, otrzymamy, że obciążenie podatkami bezpośredniemi wyniosło:

w r. 1928-29 — 808 miln. zł.
w r. 1936-37 — 807 miln. zł.

Nie zmieniło się przeto niemal zupełnie.

Nie zmieniła się suma globalna obciążenia, jednakże poszczególne kategorie obciążeń zostały przesunięte w sposób b. radykalny.

Najjaskrawiej wzrosło (z 9 proc. ogólnych wpływów na 35 proc.) obciążenie podatkiem dochodowym od uposażeń, a to dzięki wprowadzeniu t. zw. podatku specjalnego. Wzrosło również obciążenie właścicieli nieruchomości.

Odwrotnie, spadły daniny nadzwyczajne z powodu ich wygaśnięcia (podatek majątkowy), podatek zaś obrotowy — zmniejszył się zarówno dzięki ulgom, — jak i z powodu zmniejszenia się ogólnej sumy obrotów towarowych i pieniężnych w wyniku spadku cen od r. 1928 do r. 1936 o 46 proc.

# Kolej: Zawiercie — Miechów — Sandomierz
## Uchwały Zjazdu OZN w Miechowie

W tych dniach odbył się okręgowy zjazd informacyjno-organizacyjny Obozu Zjednoczenia Narodowego Organizacji Wiejskiej w Miechowie woj. Kieleckie.

Na zjazd przybyło 300 przedstawicieli z różnych gmin okręgu. Zjazd otworzył przewodniczący okręgu pos. Gorczyca. Referat ideowo-organizacyjny wygłosił **pos. Wacław Długosz,** przewodniczący Okręgu kieleckiego OZN. **pos. Piotr Sobczyk** omówił szczegółowo rolę chłopa w życiu gospodarczym Państwa.

Po referatach odbyła się ożywiona dyskusja delegatów, po której zebrani uchwalili rezolucję:

**1) oddania szkolnictwa zawodowego rolniczego w ręce jednolitego kierownictwa, 2) w celu zapobieżenia dalszemu rozdrabnianiu ziemi należy wprowadzić ograniczenie podzielności gospodarstw rolnych, 3) przyznać kredyty na spłaty rodzinne, 4) ułatwić odpływ ludności do przemysłu i wprowadzić tanie hipoteki. 5) dalszego planowego prowadzenia parcelacji państwowej, 6) obniżenie kosztów kredytu zorganizowanego, przedłużenia karencji długów rolniczych, skreślenie 50 proc. zadłużenia w bankach państwowych, bezprocentowego kredytu dla drobnego handlu i rzemiosła, 7) przeprowadzenia projektowanej budowy kolei Zawiercie — Sandomierz przez Miechów, jako naturalny ośrodek obszaru rolniczego między dwoma okręgami przemysłowymi".**

# Wygrana milion złotych
## przedmiotem sensacyjnego procesu

We Lwowie doszło do sensacyjnego procesu na tle podziału wygranej miliona złotych w ostatniej loterii. Jedną ćwiartkę szczęśliwego losu miał bezrobotny murarz z Rabki, Kondys, który otrzymał ją jako premię na zawodach sportowych. Ponieważ Kondys nie miał czym płacić za los w następnych klasach, dopuścił on do ćwiartki wspólników, którzy pokrywali koszty wykupienia losu.

Gdy okazało się, że na ćwiartkę tę padała główna wygrana, Kondys podjął w Warszawie należną część w kwocie 200.000 zł i odmówił wypłaty jakichkolwiek sum swoim wspólnikom.

Wspólnicy Kondysa złożyli do sądu skargę na nieuczciwy podział wygranej.

# SPORT

### ZWYCIĘSTWA JĘDRZEJOWSKIEJ W DUBLACH

W dalszych rozgrywkach międzynarodowego turnieju tenisowego w Beaulieu Jędrzejowska odniosła trzy zwycięstwa: W grze mieszanej, w półfinale, para Jędrzejowska — Boialli pokonała parę O'Connel-Butler 6:0, 6:3. W grze podwójnej pań, w półfinale para Jędrzejowska — Thomas pokonała parę angielską Yorke — Nathal, a następnie w finale Wheeller — Scott 8:6, 8:6.

W finale pocieszenia Spychała wygrał z Tinlinglem 4:6, 6:2, 6:2.

### PRZED FINAŁEM MISTRZOSTW HOKEJOWYCH

W eliminacyjnych rozgrywkach hokejowych do mistrzostw Polski czterej finaliści (na sześciu) zostali już wyeliminowani, a mianowicie: Polonia, Warszawianka, Dąb i Czarni Cracovia pokonała Ukrainę we Lwowie 4:0 i niewątpliwie wygra też mecz w Krakowie, projektowany na 3 marca. Pozostała zatem jeszcze sprawa szóstego finalisty, gdyż zawody Sokół Grudziądz — AZS Poznań nie doszły do skutku z powodu braku lodu. O ile do czwartku nie zostaną one rozegrane, to przypuszczalnie żadna z tych drużyn nie będzie dopuszczona do finałów.

Finały rozpoczną się w sobotę 5 marca w Krynicy. Istnieją starania ze strony organizatorów turnieju o dodatkowe dopuszczenie poza konkursem drużyny gospodarzy, tj. Krynickiego TH przez co zwiększyłoby się znacznie zainteresowanie turniejem.

Ognisko wileńskie, niewątpliwie „wystawione na dudka" przez Związek, na znak protestu jak wiadomo, zrezygnowało z rozgrywek

### DZIEJE REKORDÓW WALASIEWICZÓWNY

Polski Związek lekkoatletyczny otrzymał dopiero w poniedziałek protokóły rekordów światowych Walasiewiczówny, osiągniętych w Drohobyczu. Skutkiem opóźnienia rekordy te nie będą mogły być zatwierdzone na obecnie odbywającym się kongresie Federacji międzynarodowej w Paryżu i będą musiały czekać rok na ich zatwierdzenie. Na kongresie obecnym tylko jeden rekord, a mianowicie 60 m (6.3) z Grudziądza będzie zatwierdzony.

### WIADOMOŚCI HOKEJOWE

W Monachium kanadyjska reprezentacja hokejowa rozegrała mecz ze znaną niemiecką drużyną Riessersee gromiąc ją 6:0.

Reprezentacja hokejowa Ameryki po porażkach w Berlinie udała się do Szwajcarii, gdzie rozegrała trzy dalsze mecze, ponosząc trzy nowe porażki. W Zurychu i Davos przegrała z miejscowymi klubami reprezentacyjnymi. W Bazylei w oficjalnym meczu międzypaństwowym Szwajcaria pokonała Amerykę 3:1.

Zawody hokejowe Czechosłowacja — Szwecja nie były rozegrane jako oficjalne zawody międzypaństwowe, ponieważ lód był zbyt zły. Szwedzi, którzy na mistrzostwach światowych osiągnęli niespodziewanie 1:1, odnieśli tym razem pewne zwycięstwo 4:1 (0:0, 0:0, 4:1).

### JALKANEN MISTRZEM ŚWIATA W MARATONIE NARCIARSKIM

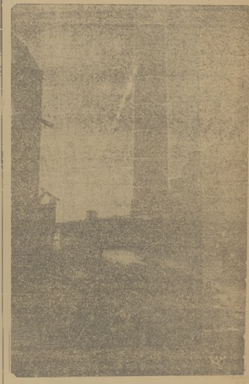
W Lathi odbyła się ostatnia konkurencja narciarskich mistrzostw świata: bieg na 50 km. Biegacze fińscy okazali się i tym razem bezkonkurencyjni. Pierwsze miejsce i tytuł mistrza świata zdobył Fin Jalkanen. Przedstawiciele Finlandii obsadzili jeszcze drugie miejsce, 4, 5, 6, 7, 8 i 10, nie licząc szeregu dalszych miejsc. Techniczne wyniki przedstawiają się następująco: 1) Kalle Jalkanen (Finlandia) w czasie 4:06:09 sek., 2) Rantalahti (Finlandia), 3) Bergendahl (Norwegia), 4) Niemi (Finlandia), 5) Karppinen (Finlandia). Z środkowej Europy jako pierwszy sklasyfikował się Jugosłowianin Smolej na 30 miejscu w czasie 4:33:35.

### MISTRZOWIE BOKSERSCY WARSZAWY

Mistrzostwo Warszawy w boksie zdobyli: musza: Komuda, kogucia: Możdżyński, piórkowa: Czortek, lekka: Woźniakiewicz, półśrednia: Janczak, średnia: Ożarek półciężka: Łuka, ciężka: Doroba. Z niespodzianek zanotować trzeba porażkę Rundsteina. Poza tym z faworytów nie zdobyli tytułów (ponieważ nie startowali) Rotholc, Sobkowiak i Kolczyński.

### FUZJA TURYSTÓW I BRYGADY W CZĘSTOCHOWIE

Walne zebranie częstochowskich Turystów uchwaliło na warunkach ustalonych przez zarządy Turystów i Brygady, na wspólnej konferencji przyłączenie się do Brygady.



**STRASZNA KATASTROFA W ŁODZI**
W fabryce włókienniczej Lohreera w Łodzi, jak to donosiliśmy wydarzyła się straszna katastrofa, spowodowana zawaleniem się komina fabrycznego. Padający komin fabryczny zdruzgotał dach kotłowni i wykończalni, powodując olbrzymie straty materialne, oraz śmierć 1 osoby przy wielu rannych. Na zdjęciu miejsce katastrofy z pozostałą dolną częścią komina.

# Francuz pije
### NAJWIĘCEJ WINA

Najświeższe statystyki, dotyczące spożycia rozmaitych produktów, przyniosły rozmaite niespodzianki. Wszyscy myśleli naprzykład, że najwięcej piwa zużywa Niemiec, a tymczasem nieprawda! Najwięcej pije przeciętny Anglik, bo 65 litrów rocznie, a Niemiec tylko 58 litrów, Francuz zaś 33 litry, a Włoch zaledwie ponad jeden litr. Zato rekord konsumcji wina posiada bezsprzecznie Francuz i to w znacznym stopniu. Przeciętnie wypija Francuz 160 litrów wina rocznie, a Włoch tylko 77 litrów. Daleko w tyle pozostaje Niemiec (4 litry) i Anglik (1½ litra).

Francuzi biją jeszcze rekord w konsumcji alkoholu, kawy i chleba. Oto cyfry: alkohol Francuz (2 litry 61), Niemiec (1 litr 77), Anglik (1 litr 56), Włoch (1 litr 28); kawa Francuz (3 kg), Niemiec (1.86 kg), Włoch (1.09 kg), i Anglik (0.36 kg); chleb: — Francuz (223 kg), Anglik (160 kg), Niemiec i Włoch (przeciętnie 145 kg). Najwięcej cukru zużywa jednak Anglik (39 kg), po nim idą: Niemiec (22 kg), Francuz (20 kg) i Włoch (7 kg). W dziedzinie cukru rekordy europejskie bije Amerykanin, który spożywa przeciętnie 50 kg cukru rocznie.



PO MARSZU ŻUŁÓW — WILNO

Patrol Związku Rezerwistów—Zakopane (Bahdaj, Mieszczak, Stanowski i Zubek), który zdobył pierwsze miejsce w ogólnej klasyfikacji marszu Żułów — Wilno.

## Oryginalna trzynastka

### TEATRU REWIOWEGO W PARYŻU

Panowie Derval i Hermitte, dyrektorzy słynnego na cały świat teatru rewiowego „Folies-Bergere" w Paryżu, uważają, że szczęście i powodzenie zawdzięczają temu, iż od lat 20 wszystkie tytuły wszystkich wystawionych przez nich widowisk miały... 13 liter. Od lat 20 dyrekcja trzyma się tej zasady. To też dyrektorzy mieli wielkie zmartwienie, kiedy jedno z pism paryskich wydrukowało omyłkowo tytuł nowej rewii „Folies en fleurs", który posiada 14 liter! A tytuł oryginalny brzmi „Folies en fleur", t.j. przepisowych 13 liter!

## 700 stacyj nadawczych

### W U. S. A.

W Stanach Zjednoczonych istnieje nie mniej niż 700 stacyj nadawczych, które nie pobierają żadnych opłat abonamentowych i nie otrzymują żadnych subsydiów rządowych ani stanowych. Stacje te czerpią dochody jedynie i wyłącznie z ogłoszeń i reklamy. Największe zaś sumy płyną z reklam nadawanych przez przemysł kosmetyczny i apteczny. Drugie z kolei miejsce zajmują pralnie mechaniczne i chemiczne, przemysł automobilowy, tytoniowy i sprzęt radiowy. W liczbie tych 700 stacyj nadawczych nie ma krótkofalowych stacyj nadawczych należących do rządu, ani stacyj amatorskich.



Przewodniczący komitetu organizacyjnego marszu płk. Kowalski wręcza zwycięskiej drużynie — Związkowi Rezerwistów z Zakopanego urnę z ziemią z miejsca urodzenia Marszałka Józefa Piłsudskiego przyniesioną z Żułowa przez biorących udział w marszu zawodników. Drużyna ta urnę z ziemią złoży na Sowińcu.



## Rybki

### W GORĄCEJ WODZIE KĄPANE

Ryba, jak ogólnie wiadomo, nie znosi temperatur wyższych ponad 15 stopni C. Istnieje jednak w Kalifornii i Newadzie gatunek małych rybek, dochodzących od 2 do 6 cm długości, które żyją wyłącznie w górnym biegu rzek, przepływających przez wulkaniczne tereny. Temperatura wody w tych rzekach dochodzi do 50 stopni wyżej zera. Woda o tej temperaturze jest za gorąca dla człowieka. Doskonale natomiast czuje się w niej gatunek małych rybek, które w temperaturze o 5 stopni niższej giną. W akwarium w San Francisco rybki te trzyma się w temperaturze 53 stopni wyżej zera bez żadnej dla nich szkody.



## DROBNE OGŁOSZENIA

### KUPNO i SPRZEDAŻ

**DO SPRZEDANIA**

maszyna do szycia. — Wiadomość: Dąbrowa, ul. Dębowa 1, sklep p. Malca. 961

**FARBY**

lakiery, nitropolitura, pokost, olejne do studiów i plakatowe poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, Prez. Mościckiego 15 (vis a vis kościoła). Tel. 63 070 535

### LOKALE

**2 POKOJE**

z kuchnią z wygodami w nowym domu od zaraz do wynajęcia. Sienkiewicza 17-c. 868

### ZGUBIONE DOKUMENTY

**BŁASZCZYK**

Mikołaj zgubił akt rejentalny. Żychcice, kolonia Piaski Nr 77.

### POSADY i PRACE

**POTRZEBNE**

panny do pracowni sukien damskich zaraz; zgłaszać się mogą tylko te, które mają kilkoletnią praktykę w pracowniach. Katowice Teatralna 8, Jabłońska 904

**POTRZEBNI**

rozwózcy - sprzedawcy Spółdzielnia Ziemiańska, Sienkiewicza 1.

### Nauka i Wychowanie

**KOREPETYCJE**

polski, niemiecki oraz przygotowania do egzaminów wstępnych. — Zgłoszenia w Administracji pod „Korepetycje". 905

### ROZNE

**UNIEWAŻNIAM**

weksel z wystawienia Abrama Wajcmana — płatny 30 kwietnia rb z żyrem Ch. Perl. Żmigród Będzin. 960

**LECZNICA**

przychodnia „Pomoc chorób skórnych i wenerycznych. Sosnowiec 3-go Maja 31 545

**DYPLOMOWANA KOSMETYCZKA**

Ewa Hamburgierowa „Kalotechnika" Sosnowiec, Czysta 8. Telefon 625-45. Wykonuje masaże w zakresie racjonalnego leczenia cery. Maseczki homoglobinowe. Farbowanie włosów. 845

WYDZIAŁ POWIATOWY w ZAWIERCIU.

### OGŁOSZENIE.

Na zasadzie § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz.Ust.R.P. Nr 51, poz, 522) i § 51 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1932 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych (Dz.Ust.R.P. z r. 1933 Nr 11, poz, 71) zawiadamiam, że preliminarz Zawierciańskiego Powiatowego Związku Samorządowego na rok budżetowy 1938-9 jest wyłożony do publicznej wiadomości i wglądu w Sekretariacie Wydziału Powiatowego w Zawierciu (pokój Nr. 5) w okresie od 3 do 10 marca 1938 r. w godzinach urzędowych.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
STAROSTA:
(—) Mgr. TRZNADEL EDWARD

964















SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61673

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 4 ŁAZY, Władysław Jawurski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 15, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI.